BOKFÖRSÄLJNINGS-STATISTIKEN

Helåret 2019

Erik Wikberg

SVENSKA BOKHANDLAREFÖRENINGEN
OCH SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN EK. FÖR.

BOKFÖRSÄLJNINGS-STATISTIKEN

Helåret 2019

Erik Wikberg

SVENSKA BOKHANDLAREFÖRENINGEN
OCH SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN EK. FÖR.

MER INFORMATION OCH KONTAKT

Välkommen att kontakta oss för mer information om bokförsäljningsstatistiken eller annan information om bokbranschen och marknaden.

Rapporterna med bokförsäljningsstatistiken går att beställa genom att kontakta oss och finns även att ladda ned från respektive förenings hemsida. I Faktabanken på sajten för Svenska Förläggareföreningen Ek. för., www.forlaggare.se/faktabank, finns även annan statistik och fakta om bokmarknaden.

KONTAKT ***Svenska Bokhandlareföreningen***
Tel: 070-600 17 07
E-post: sbf@booksellers.se
www.svenskabokhandlareforeningen.se
Ordförande Maria Hamrefors nås på tel. 070-601 92 05 eller e-post maria.hamrefors@booksellers.se

KONTAKT ***Svenska Förläggareföreningen Ek. för.***
Tel. 08-736 19 40
E-post: info@forlaggare.se
www.forlaggare.se
VD Kristina Ahlinder nås på tel. 070-769 84 45 eller e-post Kristina.Ahlinder@forlaggare.se

Rapportens författare Erik Wikberg är ekonomie doktor vid Handelshögskolan i Stockholm och nås på tel. 070-427 90 20 eller e-post erik.wikberg@hhs.se.

© Svenska Bokhandlareföreningens Service AB och Svenska Förläggare Ek. för.
Stockholm 17 februari 2020
ISBN 978-91-985733-4-3

INNEHÅLL

Förord **5**
Statistiken i huvuddrag **7**
Röster från branschen **10**
1. Bokförsäljning i kronor under 2018 och 2019 ..... **17**
1 A. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per kanal 18
1 B. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per genre 19
1 C. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per format 20
2. Bokförsäljning i antal exemplar under 2018 och 2019 ..... **21**
2 A. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per kanal 23
2 B. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per genre 24
2 C. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per format 25
3. Fördjupning **26**
3 A. Svag minskning av barn- och ungdomsböcker under 2019 27
3 A.1. Försäljning av barn- och ungdomsböcker under helåret 2018 och 2019 uppdelad per ålderskategori 27
3 A.2. Sålda volymer 2018 och 2019 av barn- och ungdomsböcker uppdelad per ålderskategori 28
3 B. Julhandeln 29
3 B.1. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per kanal 30
3 B.2. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per genrer 31
3 B.3. Försäljning av barn- och ungdomsböcker under julhandeln 2018 och 2019 per ålderskategori 32
3 B.4. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per format 33
3 C. Snittprisernas utveckling 34
3 C. Snittpriser under 2018 och 2019 per format 35
4. Analys av de olika försäljningskanalerna **36**
4 A.1. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per genre 37
4 A.2. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per format 38
4 A.3. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per månad 39
4 B.1. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per genre 40
4 B.2. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per format 41
4 B.3. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per månad 42
4 C.1. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per genre 43
4 C.2. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per format 44
4 C.3. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per månad 45
4 D.1. Försäljning 2018 och 2019 i digitala abonnemangstjänster uppdelad per genre 46
4 D.2. Försäljning 2018 och 2019 i digitala abonnemangstjänster uppdelad per format 47
5. Topplistor under 2019 ..... **48**
5 A.1. Årstopplista 2019 i volym – Verk 49
5 A.2. Årstopplista 2019 i kronor – Verk 50
5 B.1. Årstopplista 2019 för skönlitteratur i volym (verk) 51

5 B.2. Årstopplista 2019 för skönlitteratur i kronor (verk) ... 51
5 C.1. Årstopplista 2019 för facklitteratur i volym (verk) ... 52
5 C.2. Årstopplista 2019 för facklitteratur i kronor (verk) ... 53
5 D.1. Årstopplista 2019 för barn- och ungdomslitteratur i volym (verk) ... 54
5 D.2. Årstopplista 2019 för barn- och ungdomslitteratur i kronor (verk) ... 55
5 E.1. Årstopplista 2019 i antal sålda exemplar – Pocket (oavsett genre) ... 56
5 E.2. Årstopplista 2019 i kronor – Pocket (oavsett genre) ... 57
6. Bokförsäljningsstatistikens bakgrund och metod ... 58
7. Bilagor ... 63
7 A. Deltagande uppgiftslämnare ... 63
7 B. Bokinfos klassificeringar ... 62
7 C. Detaljerad statistik över olika varugruppers försäljning ... 67

FÖRORD

Abonnemangstjänsterna, som tillhandahåller ljud- och e-böcker strömmande och nedladdningsbart, ingår nu för första gången i årsrapporten. Att vi nu har med alla format och kanaler i statistiken är vi mycket glada över. Det höjer förstås värdet på rapporten och ger en mer komplett uppfattning om kanalernas utveckling också på genrer och formatnivå.

På bokmarknaden pågår sedan ett antal år ett tydligt formatskifte från tryckta till digitala böcker. Främst är det de strömmande ljudböckerna som har en stark tillväxt. Denna utveckling påverkar alla branschens aktörer och försäljningsstatistiken utgör därför ett viktigt instrument för ökad medvetenhet och förståelse för skeendena. Idag är nära hälften av alla böcker som säljs digitala samtidigt som antalet sålda tryckta böcker sjunker. Det är något som såväl förlag som återförsäljare måste förhålla sig till. Bokförsäljningsstatistiken är genom sin omfattning, systematik och stabilitet i hög grad relevant och pålitlig och oerhört värdefull för oss alla. För försäljningsstatistiken är inte bara viktig för oss i bokbranschen, den har stor och viktig betydelse även för samhället i stort särskilt eftersom boken är ett sådant centralt instrument för all förkovran, bildning och utbildning men också för avkoppling och förströelse.

I årets rapport som avser helåret 2019 redovisas på samma sätt som tidigare år återförsäljarnas försäljning av böcker i såväl kronor som i antal sålda exemplar i olika försäljningskanaler, litteraturgenrer och bokformat. Branschröster kommenterar och beskriver närmare vad statistiken visar i praktiken. I år har vi också ett fördjupningskapitel kring julhandeln som ju är så viktig för branschen. Rapporten omfattar också snittprisernas utveckling och – inte minst – publiceras för första gången topplistor på verksnivå, dvs. en titels (ett verks) sammanlagda försäljning i alla format.

Rapporten är Svenska Bokhandlareföreningens och Svenska Förläggareföreningens åttonde årsrapport över den gemensamt initierade och finansierade återförsäljningsstatistiken på årsbasis. Uppskattningsvis omfattar statistiken så mycket som dryga 80 % av all handel med böcker i Sverige och är helt unik i sitt slag. Bokinfo hanterar den försäljningsdata som dagligen skickas in till dem från återförsäljarna (kvartalsvis från de digitala strömningstjänsterna) och finns ständigt tillgänglig i uppdaterat skick för deltagande aktörer.

Erik Wikberg, ekonomie doktor vid Handelshögskolan i Stockholm, sammanställer och analyserar sedan flera år försäljningsstatistiken. Han är också upphovsman till denna rapport liksom alla tidigare rapporter avseende återförsäljningsstatistiken. Vi är mycket tacksamma över samarbetet med Erik och den stora kunskap och stabilitet som han tillför vårt statistikarbete.

Stockholm den 17 februari 2020

Maria Hamrefors
SVENSKA BOKHANDLAREFÖRENINGEN

Eva Gedin
SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN EK FÖR

Statistiken i huvuddrag

Fortsatt stark tillväxt i digitala abonnemangstjänster under 2019

Den totala bokförsäljningen ökade svagt med 1,1 procent eller 50 miljoner kronor under 2019. Denna uppgång förklaras helt av försäljningsökningar i digitala abonnemangstjänster, som ökade sin försäljning med 36,2 procent eller 245 miljoner kronor. Alla andra försäljningskanaler minskade sin försäljning.

Kanalen *Fysisk bokhandel* minskade med 4,4 procent. Kanalen *Internetbokhandel/bokklubbar*, som till största del utgörs av internetbokhandeln, minskade 5,2 procent. Den minsta försäljningskanalen, kanalen *Dagligvaruhandel*, minskade med 9,9 procent.

Bland litteraturgenrerna ökade försäljningen av *Skönlitteratur* (motsvarande 9,6 procent), *Utländsk utgivning* (motsvarande 6,5 procent), samt *Deckare och spänning* (motsvarande 4,5 procent).

Barn och ungdom minskar marginellt under 2019 motsvarande 1,8 procent. Det ska dock noteras att denna genre har vuxit under lång tid. Denna svaga minskning sker alltså från redan höga nivåer.

Den totala försäljningen mätt i volym ökade med 4,9 procent, om lyssningar/läsningar i digitala abonnemangstjänster likställs med sålda antal exemplar i övriga försäljningskanaler. Hela denna totala uppgång beror på försäljning i digitala abonnemangstjänster. Övriga försäljningskanaler minskade sin försäljning mätt i volym. Procentuellt sett minskade *Dagligvaruhandeln* mest i antal sålda exemplar, motsvarande 9,1 procent.

I denna rapport redovisas för första gången årstopplistor över verk. Dessa årstopplistor jämför ett verks samlade försäljning i alla utgivna format.

Sveriges mest sålda verk under 2019 var Camilla Läckbergs *En bur av guld*. Det näst mest sålda verket var David Lagercrantz *Hon som måste dö*. Denna rangordning gällde både räknat i kronor och i volym. *Lazarus* av Lars Kepler var det tredje mest sålda verket räknat i antal exemplar. *Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk* av Patrik Svensson var det tredje mest sålda verket räknat i kronor.

Räknat i antal sålda exemplar var den bäst säljande barn- och ungdomsboken *Handbok för superhjältar: Handboken* av Elias Våhlund och Agnes Våhlund. Räknat i kronor var den bäst säljande barn- och ungdomsboken J. K. Rowlings *Harry Potter och de vises sten*.

Den bäst säljande pocketboken, både räknat i antal exemplar och i kronor, var *Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna* av Anders Hansen.

Denna större årsrapport redovisar helårsförsäljning i olika försäljningskanaler, genrer och format, dels räknat i kronor och dels räknat i antal sålda exemplar. Därtill ägnas ett fördjupningskapitel åt barn- och ungdomslitteratur, julhandeln och genomsnittliga priser per såld bok.

För första gången redovisas de olika försäljningskanalernas försäljning av genrer och format redovisas per försäljningskanal. Därtill redovisas för första

gången statistik av genrer och format inklusive digitala abonnemangstjänsters försäljning.

Det kan noteras att momssatsen för strömmande och nedladdningsbara böcker sänktes från 25 till 6 procent från och med den 1 juli 2019. Detta har haft betydelse för hur snittinäkten per lyssning/läsning har ökat under året.

Kort om rapportens bakgrund och begränsningar

Denna rapport presenterar försäljningsstatistik från den mest omfattande datainsamling av svensk bokförsäljning från återförsäljare som någonsin har gjorts i Sverige. Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen står bakom rapporten och datainsamlingen har skett via Bokinfo. Datainsamlingen uppskattas omfattar uppskattningsvis över 80 procent (inklusive digitala abonnemangstjänster) av all allmänlitteratur som säljs i Sverige. Uppgiftslämnarna finns namngivna i rapportens slut. Försäljningen omfattar både försäljning till privatpersoner och till olika sorters organisationer, företag, kommuner, landsting, osv. Särskilt för nätbokhandeln står de senare för en betydande del.

En utförligare beskrivning av hur försäljningsdata har samlats in och vilka begränsningar som finns i dataunderlaget hittar du i kapitel 6 under rubriken *Bokförsäljningsstatistikens bakgrund och metod*.

Kortfattat kan poängteras att Bokförsäljningsstatistiken inte bygger på ett slumpmässigt urval av aktörer och att det inte kan uteslutas att det finns systematiska skillnader mellan de uppgiftslämnare som ingår respektive inte ingår i dataunderlaget. Datainsamlingen har därutöver ett antal andra begränsningar som kan vara intressanta att notera.

För sjätte gången redovisar Bokförsäljningsstatistiken försäljning hos digitala abonnemangstjänster. Denna statistik bygger på ett separat insamlat dataunderlag från Bokus Play, BookBeat, Nextory och Storytel. Bokus Play har enbart bidragit med försäljningsstatistik från och med 2019. Denna aktörs försäljning under 2018 bedöms dock vara försumbar sett till marknaden som helhet.

I det kontinuerliga förbättringsarbetet med dataunderlaget och arbetet med att framställa rapporter kring underlaget finns en ambition att få alltfler uppgiftslämnare att ansluta sig med fullständig och konsekvent försäljningsdata. Historisk försäljningsstatistik kan komma att justeras i kommande rapporter när uppgiftslämnare tillkommer.

Kategoriseringar av genre och format följer Bokinfos på förhand givna standarder (se appendix för detaljer). Det kanske mest relevanta att notera är att genren/formatet *Utländsk utgivning* innehåller många olika typer av utländska böcker. Det är således inte möjligt att presentera en närmare analys av i vilken omfattning denna utgivning utgjorts av genrer som t.ex. deckare eller barn- och ungdomslitteratur eller i format som inbundet eller digitala ljudbok.

Kartläggningen av bokförsäljningen fortsätter

Svenska Förläggareföreningen har sedan 1970-talet producerat statistik över förlagens utgivning och försäljning. Denna rapports betydligt yngre statistik över försäljningen i nästa led, hos återförsäljarna, ger en kompletterande och fördjupande bild av bokbranschens förändringar.

Bokförsäljningsstatistiken kommer fortsatt att kartlägga branschens utveckling och avsikten är att både utöka antalet uppgiftslämnare och förbättra möjligheterna till detaljerade och konsekventa jämförelser över tid. I takt med att det statistiska underlaget växer och omfattar längre tidsperioder hoppas vi kunna ge en bild av både strukturella och cykliska förändringar.

Det pågående arbetet som branschorganisationerna och marknadens aktörer utför är långsiktigt. Många väntar sig att bokbranschen kommer att stå inför intressanta förändringar kopplade till teknikutveckling, nya marknadsaktörer och förändrade medievanor. Bokförsäljningsstatistiken kommer därför att spela en viktig roll när det gäller att redogöra för de allra senaste av dessa tendenser.

English Summary

This report presents the most comprehensive data collection to date on Swedish book sales in different market channels. It is produced by The Swedish Booksellers Association and The Swedish Publishers Association and covers the period 2018 to 2019.

During this time period, the total book sales have increased slightly in terms of turnover (by 1,1 percent). In volume, the total sales in increased 4,9 percent in 2019.

The whole increase in Swedish book sales can be attributed to Digital subscription services. All other market channels decreased in sales.

Physical bookstores had 4,4 percent decreased sales. In 2019, the decreased turnover for *Internet bookstores/Book clubs* amounted to 5,2 percent. *Grocery stores* experienced a decline in sales. In 2019, the turnover for this market channel decreased 9,9 percent. The increase in sales for Digital subscription services amounted to 36,2 percent.

The Swedish Booksellers Association and The Swedish Publishers Association will continuously gather and present data about the Swedish book market. Many anticipate that these markets will experience substantial changes due to technological advancements, new market actors and changes in media consumption. Future reports will shed light on both short-term and long-term developments in this market.

Röster från branschen

Att bokbranschen berörs starkt av digitaliseringen är tydligt i de intervjuer som genomförts med branschrepresentanter inför denna rapport. En återkommande åsikt är dock att digitaliseringen påverkar olika genrer och kanaler på olika sätt, samt olika mycket.

Ann Sköld, förlagschef på Rabén & Sjögren, menar att barnbokslitteraturen trots minskande upplagor inte påverkas lika starkt som litteratur för vuxna. Hon säger att det inte är ovanligt att barn i de lägre åldrarna upp till 7–8 år, konsumerar samma böcker i både fysiska och digitala format. Vuxna läser oftast en bok en gång medan ett barn kan läsa samma bok flera gånger. Ju äldre barnet blir, desto mer liknar konsumtionsbeteendet en vuxen läsares konsumtionsbeteende. För en del barn kan lyssnandet vara en ingång till att läsa fysiska böcker.

Hur digitaliseringen påverkar utgivningen är ibland överraskande.

> ”Det finns äldre strukturer som lever kvar fortfarande, men vi har stort fokus på att ligga långt fram i utvecklingen. Vi lär oss successivt vilka böcker som fungerar och inte fungerar i digitala format. Generellt fungerar en bra berättelse oavsett format. Det finns också en hel del bilderböcker som vi inte förväntat oss skulle fungera så bra i ljudboksformat men som har visat sig göra det. Vi ser till att tillgängliggöra våra böcker i digitala format, men anpassar oss inte till att de måste fungera i digitala format. Jag tror personligen att försäljningen av barnböcker kommer att vara fortsatt stark i fysiska format. Jag tror inte att det är ett önsketänkande att tro det.”

En rörelse får ofta en motrörelse. Ann Sköld beskriver att många föräldrar upplever en trötthet i att så många produkter för barn är digitala.

När det gäller topplistor för barn- och ungdomsböcker är det vanligt att böckerna ingår i längre serier, särskilt i åldersgrupperna 6–9 år respektive 9–12 år. Ann Sköld säger att en förklaring till detta är att när väl populära karaktärer har fått fäste hos läsaren så kommer det att finnas en fortsatt efterfrågan. Dessutom är det tacksamt för återförsäljare att marknadsföra sådana böcker av det skälet att barnböcker generellt har högre backlistförsäljning än vuxenböcker. Fristående böcker som inte ingår i någon serie kan riskera att få sämre exponering.

> ”Nyhetsvärdet är lägre på barnböcker. Om ett barn är sex år gammalt och intresserat av till exempel djur eller rymden, spelar det mindre roll när boken för den åldern som handlar om ämnet gavs ut. Barnböcker har generellt ett lägre f-pris och behöver längre tid på sig att för att sälja många exemplar jämfört med böcker för vuxna. Då blir det svårare när återförsäljare har stort nyhetsfokus. I det sammanhanget fungerar serier bra eftersom en nyhet i en serie redan har en publik.”

Maria Hamrefors, ordförande i Svenska Bokhandlareföreningen, tar fasta på att digitaliseringen under 2019 har påverkat olika fysiska försäljningsmiljöer olika.

> ”Jag tycker det mest anmärkningsvärda i siffrorna för 2019 är att den fysiska bokhandeln klarat sig bäst av alla försäljningskanaler för fysiska böcker. Ett viktigt skäl till detta är säkert att bokhandeln *inte enbart* bedriver försäljning i fysiska butiker utan att de också möter sina kunder i digitala kanaler.”

Maria Hamrefors ger exempel på hur bokhandelsföretagens digitala försäljning varierar och poängterar att e-handel har erbjudits som ett komplement till den fysiska butiksförsäljningen under lång tid. Akademibokhandeln har haft nätförsäljning under många år, liksom aktörer inom specialbokhandeln såsom Science Fiction-bokhandeln och The English Bookshop. Ugglans digitala satsning kommer snart att ge kunderna i anslutna butiker möjlighet att handla online. Och även boklådor som inte erbjuder e-handel använder sig av digitala kanaler som sociala medier och nyhetsbrev i sin marknadsföring.

> ”Handel med böcker är ju den del av detaljhandeln som ligger längst framme i den digitala utvecklingen totalt sett. Omställningen är och förblir utmanande, men dagens bokhandel är starkare och mer konkurrenskraftig.”

Bokförsäljningsstatistikens fokus på just böcker ger inte heller en fullständig bild över den fysiska bokhandelns försäljning, som innefattar mycket annat än böcker.

> ”När det gäller så kallade non-books utgjordes bokhandelssortimentet traditionellt av pappers- och kontorsvaror. På senare år har vi sett ett större fokus på produkter för privatpersoner och mer attraktiva och unika varor inom till exempel anteckning och kalendrar, men också spel och pussel. Beroende på butikens lokalisering kan också andra sortiment förekomma. Satsningarna inom detta område har bidragit till att dämpa minskad bokförsäljning och varit viktig för bokhandelns marginaler.”

Frågan om digital försäljning har en negativ påverkan på försäljning av tryckta böcker har varit mycket omdiskuterad på senare år.

> ”Jag tycker att det är naivt att tro att försäljningen av digitala böcker inte skulle påverka försäljningen av fysiska böcker. Det är självklart att fysiska böcker påverkas när konsumtionen av digitala böcker är så stor, som den är på den svenska marknaden. Denna statistikrapport visar att närmare hälften av volymen nu går via de digitala abonnemangstjänsterna och att försäljningen av fysiska böcker sjunker i faktiska tal.

Den digitala utvecklingen har också medfört en kraftig devalvering av värdet på boken. Det tycker jag är riktigt oroande. Snittintäkten per läst bok via digitala abonnemangstjänster är ungefär en fjärdedel av snittpriset för en inbunden bok. Detta är ett stort hot på sikt, inte bara för handeln utan också för förlag och författare. Ur ett samhällsperspektiv finns det också risk för att utgivningen utarmas.

Det är naturligt att vi talar mycket om digitaliseringens effekter på bokbranschen i Sverige. Ingen annanstans har den varit så dramatisk. Först digitaliserades en stor del av handeln och nu själva boken, genom de digitala formaten.

Många konsekvenser av digitaliseringen är givetvis positiva, inte minst för läsarna. Men det finns också konsekvenser som inte är önskvärda. Vi ser nu stor press på lönsamheten i alla led. Här har förlagen en roll att spela och de strategier man väljer för format och försäljningskanaler kommer att vara avgörande för hela branschen."

Maths Claesson är en av grundarna till Science Fiction-bokhandeln tillika författare till science fiction-litteratur. Science Fiction-bokhandeln är en av de bokhandelsföretag som gått emot strömmen och ökar sin försäljning av böcker.

"Trots att fantasy och skräck är kategorier som är populära som ljudböcker har vi haft en bra försäljning. Vi är nog också delvis förskonade från konkurrens eftersom vi säljer så mycket på engelska. Vad vi gör för att vara populära på marknaden är att bygga små varuhus som ger en speciell kundupplevelse. Vi har stora butiker på centrala lägen. Har man ett intresse för science fiction och fantasy ska man få en viss känsla när man går in i vår butik. Det är en känsla som man inte kan få av en digital tjänst."

För att skapa en bättre kundupplevelse har Science Fiction-bokhandeln bland annat öppnat ett café i Göteborg i anslutning till bokhandeln. På detta café är det full aktivitet alla dagar i veckan. Det har inget vinstkrav utan avsikten är att driva försäljning av böcker. Science Fiction-bokhandeln arbetar också med att ha många aktiviteter i butikerna. Även om författarsigneringar inte alltid lockar folk är det viktigt att det är liv i butiken och företaget arbetar aktivt med sociala medier och poddar. En reflektion Maths Claesson gör är att den egna bokhandeln, i likhet med abonnemangstjänsterna, har en stor försäljning av backlist. Han tycker sig också se att andra boklådor har fått upp ögonen för försäljning som inte är nyheter på senare tid i och med hur litteratur konsumeras i ljudboksformat.

För Science Fiction-bokhandeln har det varit naturligt att ha en stor andel backlist i butikerna eftersom mycket science fiction- och fantasylitteratur är serier.

> ”Det är inte givet att första boken säljer bäst. Ibland tar det tre böcker innan försäljningen tar sig. Harry Potter var ingen omedelbar succé med första boken. För att sälja serier är det också viktigt att ha kunnig personal. Personalen ska veta i vilken ordning böcker ska läsas och ska kunna rekommendera en ny serie för en kund som just avslutat en serie den gillat.”

När det gäller försäljningsmässiga trender under 2019 säger Maths Claesson att man kan se att trenden för så kallad *urban fantasy*, med handlingar som utspelar sig i samtiden, har gett vika för mer klassisk fantasy. Han säger också att dystopisk fantasy om klimatet är populärt.

> ”Var tid har sin undergång: pest, överbefolkning, klimatkris. Vi ser en trend av böcker där handlingen ligger nära vår tids hotbilder. Det handlar om klimatkriser som skapar migrationsströmmar och krig. Samtiden speglas alltid i litteraturen. I vår bokhandel ser vi också att internetkultur och humor är en trend. En titel som *How to Tell if Your Cat is Plotting to Kill You* är ett sådant exempel. Vi hade också försäljningsframgångar med kokböcker under året. Vi har aldrig tänkt att det är något för oss, men vi satsade på nischade kokböcker med teman från *Hannibal Lecter, Game of Thrones och Walking Dead* som sålde jättebra. Ytterligare en trend där att vi har en stor dominans av kvinnliga författare. Det har blivit tydligare de senaste åren och inte minst på vilka som vinner litterära priser inom genren. Och det återspeglas också hos våra kunder. Vi förmodas alltid ha fler manliga kunder, men det stämmer inte. När vi kontaktas av elever som vill göra prao hos oss är nio av tio flickor.”

Isa Widerståhl är förlagschef på Albert Bonniers Förlag. Hon säger att digitaliseringen överlag är positiv för branschen genom att den ökat tillgängligheten och den totala försäljningen. Hon påpekar att digitaliseringen i första hand påverkar försäljningen av genrerna skönlitteratur, deckare och spänning.

> ”Till viss del påverkar en ökande digital konsumtion också hela branschen. Om en större del blir digital och en viss typ av litteratur säljs ännu mer digitalt finns det en risk att det påverkar den traditionella fysiska infrastrukturen för bokförsäljning. Det kan på så sätt också påverka försäljning av böcker som inte konsumeras nämnvärt i abonnemangstjänster.

Hon beskriver också att en stor del av förlagsverksamheten i dagsläget inte påverkas av den ökade försäljningen i abonnemangstjänster. Till exempel har förlaget haft bra försäljning av facklitterära titlar i inbundet format, medan skönlitterära titlar sålt bra i abonnemangstjänster.

> ”Abonnemangstjänsterna har hittills premierat en viss typ av litteratur, men sådan litteratur gav vi ut även innan de stora ökningarna i den kanalen. Vi har en stor bredd i vår utgivning – från spänning som fungerar väl digitalt, till poesi som primärt säljs fysiskt – och det kommer vi även fortsatt att ha. På sikt behöver vi bli mer medvetna om vilka slags böcker som fungerar bäst i vilka format och vilka kanaler, så att vi kan fatta mer väl avvägda beslut för varje bok.”

Hon tror att försäljning av digitala format påverkar försäljningen i flera riktningar.

> ”Det är inte orimligt att tänka sig att ökad digital försäljning skulle kunna ha en negativ påverkan på försäljning av tryckta böcker när månadspriset för en abonnemangstjänst är detsamma som kostnaden för en inbunden bok. Men å andra sidan är frågan också om den ökande digitala konsumtionen är en utveckling driven av pris eller tillgänglighet? De digitala tjänsterna kan göra en mycket större backlistkatalog tillgänglig för läsare och lyssnare än traditionella återförsäljare, och en av många fina saker med ljudböcker är att man når konsumenter vid tidpunkter när man annars inte hade nått dem, när människor tränar eller pendlar. Om det ger ökad konsumtion är det fantastiskt, för mer av vår tid får gärna tillbringas med litteratur.”

Isa Widerståhl betonar att litteraturens ställning i samhället i stort är viktig att upprätthålla. Det finns en oro att utrymmet för det litterära samtalet ska bli mindre. Det märktes inte minst när SVT:s tv-program *Go’kväll* en tid tog bort sina boktips. När mediekonsumtionen skapar allt mer personliga nyhetsflöden, kultursidorna går ner i omfång och dagstidningar inte har samma plats som förr i människors liv skapar det nya utmaningar. Den som oroar sig för att digitala abonnemangstjänster skulle vara ett hot mot kvalitetslitteratur borde i så fall vara orolig för litteraturens ställning generellt, menar Isa Widerståhl.

> ”En fråga hur mycket försäljningen av digitala böcker kommer att påverka annan försäljning beror också på hur mycket abonnemangstjänsterna växer. När halva marknaden i volym består av ljudböcker är det klart att det är en viss del läsning vi inte skulle ha haft annars, men det är kanske också en del konsumenter som inte köper böcker för att de har tillgång till ljudböckerna. I dagligvaruhandeln där man inte har ett lika kurerat utbud utan säljer storsäljare kan det komma till en punkt när det inte längre är lönsamt, för det är till stor del samma sorts litteratur som konsumeras i abonnemangen. Det är svårare att tro att det på-verkar försäljningen av mer litterära romaner i lika hög grad.”

Åse Ericson, Storytels landschef för Sverige, ser ljust på den största abonnemangstjänstens utveckling. Hon säger att företaget globalt ökat antal abonnenter med 41 procent och intäkterna med 45 procent när man jämför sista kvartalet 2018 med sista kvartalet 2019 och att den nordiska marknaden fortsatt har en positiv utveckling. Tjänsterna utvecklas också innehållsmässigt.

> ”Utöver de största genrerna – deckare, skönlitteratur och thrillers – som alltid går bra, har vi sett ett ökat intresse för faktatitlar som Sparskolan och Bostadsskolan. Vår nyligen släppta Somna-serie är ett annat exempel på berättelser i ljudform som hjälper människor att lösa praktiska lösningar i vardagen; hur man kan koppla av, lära sig något eller ge sig hän in i en ny spännande verklighet eller fiktion.”

Jonas Gardell skrev den 19 augusti en debattartikel i Expressen med rubriken ”Ljudboken kommer att förändra litteraturen”. I den diskuterar han hur böcker numera lika gärna är något man lyssnar på som läser och uppmärksammar att det finns skillnader för hur man skriver direkt för ljud jämfört med hur man skriver för text. Åse Ericson håller med om att det finns tydliga skillnader:

> ”När man skriver för ljud finns det flera saker att tänka på som kan förenkla och förstärka upplevelsen för lyssnaren, till exempel mer dialog, färre tidshopp, ett personagalleri som går att hålla rätt på, och att man väljer dramaturgiska bågar som passar för ljudformatet.”

Åse Ericson tror inte att ljudböcker helt kommer att ersätta tryckta böcker och säger att det historiskt är svårt att hitta exempel på medieslag som helt dött ut. Människor slutade inte lyssna på radio när tv kom. Ibland hittar en medieform ett nytt format utan att förändras i grunden. Samtidigt som linjär tv minskar kraftigt varje år konsumeras det mer rörlig bild än någonsin. När det gäller ljud ökar inte bara ljudböcker, utan även radio, musikstreaming och poddlyssning.

> ”Digitaliseringen sätter kunden och kundens behov i förarsätet på ett helt annat sätt än tidigare. Det ser vi i många branscher och även i vår. När kundens möjligheter att själv välja när, var och hur de vill uppleva berättelser är det förstås en klar fördel för den som kan och vill erbjuda samma innehåll i flera format istället för bara ett. Storytels egna undersökningar visar dessutom att kunder som konsumerar många ljudböcker också lägger mer pengar på att köpa fysiska böcker än genomsnittssvensken.”

Åse Ericson säger att Storytels undersökningar visar att deras konsumenter själva uppger att de i mycket hög utsträckning är benägna att prova fler genrer än tidigare. Detta ser hon som ett resultat av att utbudet i abonnemangstjänsterna är enkelt och lättillgängligt för den som vill utmana sig själv och prova något nytt.

> ”Det vi också ser är att backlist-konsumtionen tar för sig starkt. Äldre titlar blir till nyheter både för alltmer genreöverskridande läsare och nya läsare. Extra tydligt blir detta när det släpps nya delar i en serie och lyssnare letar upp tidigare delar eller andra verk av samma författare.”

När Åse Ericson avslutningsvis får frågan om hur hon ser på litteraturens ställning idag, svarar hon:

> ”I korthet skulle jag vilja beskriva de skiften som sker som ett slags demokratiseringsprocess av litteraturen. Med ökad tillgänglighet hoppas och tror vi att fler människor väljer böcker och berättelser som meningsfull avkoppling i vardagen och att det stärker litteraturens och det skickliga berättandets ställning i samhället.”

1. Bokförsäljning i kronor under 2018 och 2019

Svagt ökad försäljning under 2019 tack vare digitala abonnemangstjänster

Den totala försäljningen räknat i kronor var svagt ökande under 2019 jämfört med 2018, motsvarande 1,1 procent eller 50 miljoner kronor. Det finns dock stora skillnader mellan försäljningskanaler. Digitala abonnemangstjänster ökade starkt motsvarande 36,2 procent eller 245 miljoner kronor. Alla andra försäljningskanaler minskade. Utvecklingen visar en bokmarknad som genomgår en omfattande digitalisering.

Kanalen Fysisk bokhandel minskade sin försäljning med 4,4 procent eller 56 miljoner kronor. Internetbokhandel/bokklubbar minskade sin försäljning med 5,2 procent eller 114 miljoner kronor under samma period. Dagligvaruhandel minskade sin försäljning med 9,9 procent eller 25 miljoner kronor.

Genrerna *Skönlitteratur, Deckare och spänning* och *Utländsk utgivning* ökade sin försäljning. Alla andra genrer (bortsett från *Okänd artikel* som löpande lämnas okommenterad i denna rapport) minskade. Skönlitteratur ökade mest, motsvarande 9,6 procent. *Deckare och spänning* ökade med 4,5 procent och *Utländsk utgivning* med 6,5 procent.

I denna rapport redovisas för första gången statistik av genrer och format inklusive digitala abonnemangstjänsters försäljning. Det är också första gången de olika försäljningskanalernas försäljning av genrer och format redovisas per försäljningskanal. Se avsnitt *4 Analys av de olika försäljningskanalerna för ingående statistik*.

Den största procentuella ökningen bland formaten under 2019 är *Digitala ljudböcker* som ökade med 29,2 procent följt av *E-böcker* som ökade med 13,1 procent. I digitala abonnemangstjänster ökade *Digitala ljudböcker* med 30,6 procent och *E-böcker* med 21,2 procent. *Digitala abonnemangstjänster* stod med andra ord för hela ökningen av de digitala formaten på marknaden som helhet. *Utländsk utgivning*, som innefattar både digitala och tryckta format, ökade med 6,5 procent eller 40 miljoner kronor. I *Digitala abonnemangstjänster* ökade detta format med 63,7 procent eller 38 miljoner kronor. Uppgången av detta format förklaras med andra ord nästan helt av ökad försäljning av utländsk litteratur i digitala format. Alla tryckta format minskade. *Inbundet* minskade med 7,2 procent, *Pocket* med 4,5 procent och *Övriga format* med 4,2 procent. *Fysisk ljudbok* ökade marginellt med 0,3 procent.

1 A. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per kanal

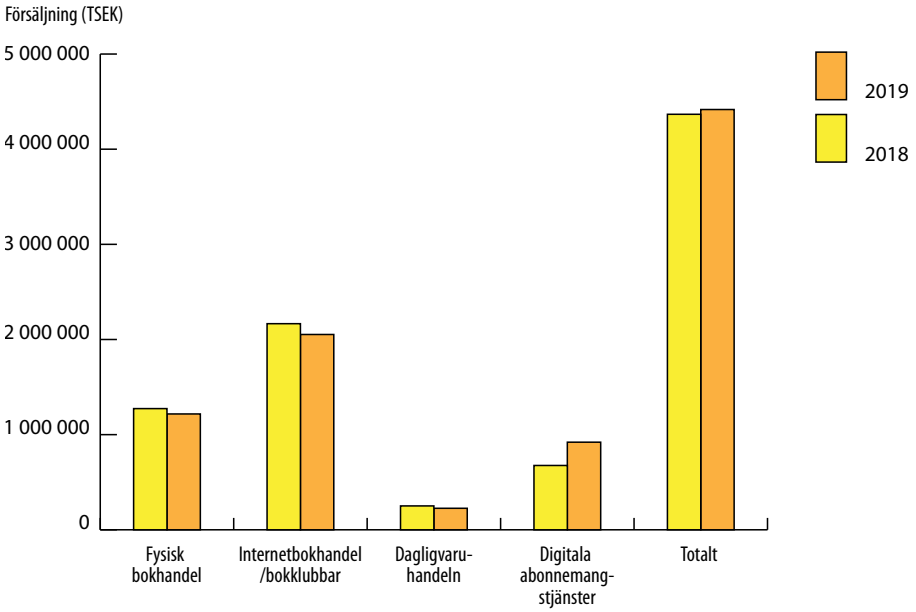

Kanal	*2018*	*2019*	*Förändring*
Fysisk bokhandel	1 273 683	1 217 453	-4,4%
Internetbokhandel/bokklubbar	2 166 140	2 052 639	-5,2%
Dagligvaruhandel	250 984	226 060	-9,9%
Digitala abonnemangstjänster	676 026	920 787	+36,2%
Total	**4 366 834**	**4 416 939**	**+1,1%**

DIAGRAM 1 A OCH TABELL 1 A: *Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

1 B. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per genre

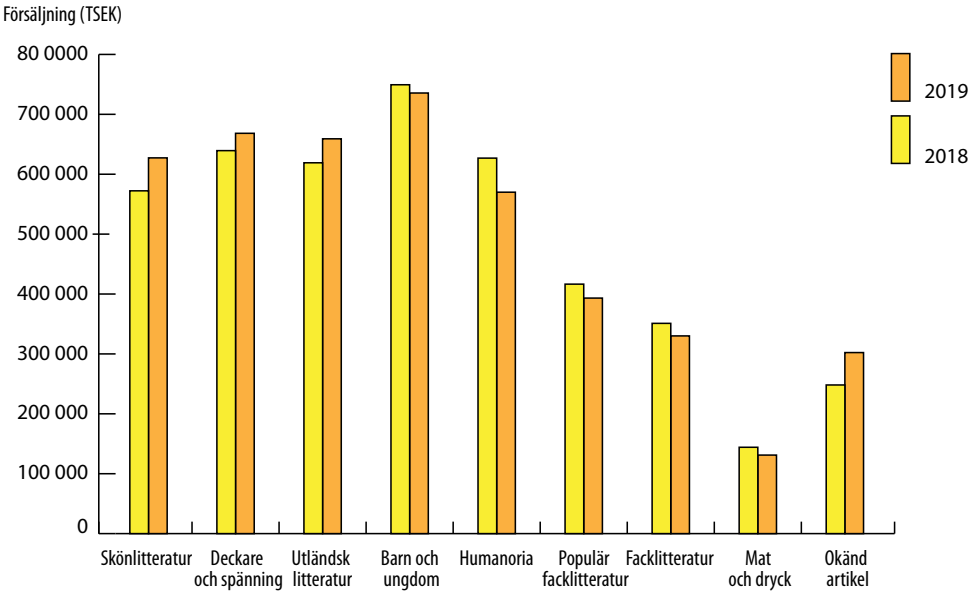

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	572 286	627 300	+9,6%
Deckare och spänning	639 391	668 304	+4,5%
Utländsk litteratur	619 088	659 119	+6,5%
Barn och ungdom	749 372	753 585	-1,8%
Humaniora	626 887	569 995	-9,1%
Populär facklitteratur	416 498	393 220	-5,6%
Facklitteratur	351 015	330 069	-6,0%
Mat och dryck	144 147	131 099	-9,1%
Okänd artikel	248 150	302 249	+21,8%
Totalt	**4 366 834**	**4 416 939**	**+1,1%**

DIAGRAM 1 B OCH TABELL 1 B: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

1 C. Försäljning 2018 och 2019 uppdelad per format

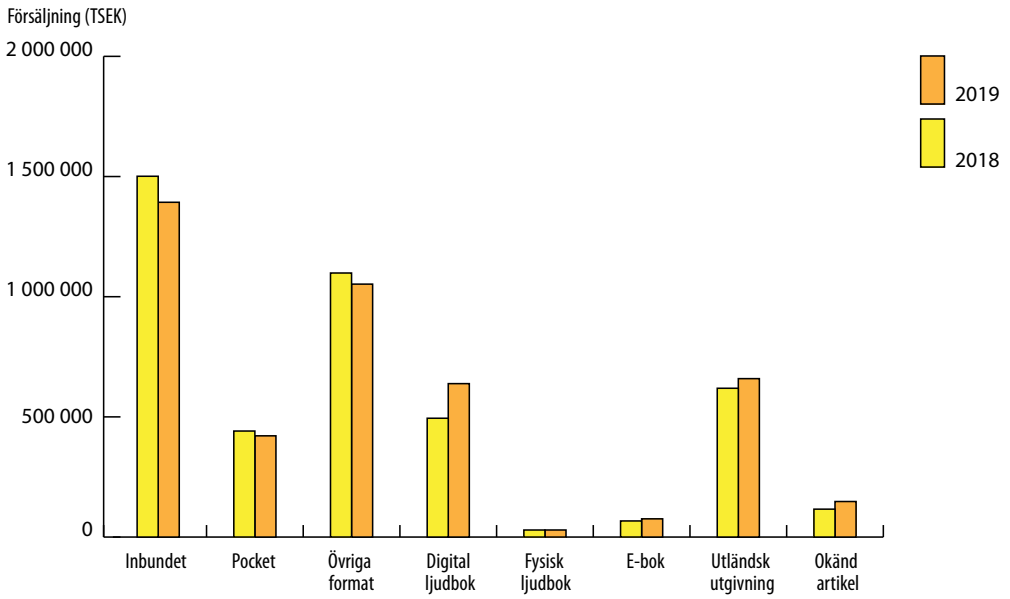

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	1 501 133	1 392 852	-7,2%
Pocket	441 117	421 139	-4,5%
Övriga format	1 098 616	1 052 368	-4,2%
Digital ljudbok	494 348	638 339	+29,1%
Fysisk ljudbok	29 342	29 423	+0,3%
E-bok	67 034	75 793	+13,1%
Utländsk utgivning	619 088	659 119	+6,5%
Okänd artikel	116 103	147 906	+27,4%
Totalt	**4 366 834**	**4 416 939**	**+1,1%**

DIAGRAM 1 C OCH TABELL 1 C: *Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

2. Bokförsäljning i antal exemplar under 2018 och 2019

Total ökning med 4,9 procent räknat i antal exemplar

Den totala försäljningen räknat i antal sålda exemplar ökade med 4,9 procent under 2019, att jämföra med en ökning med 1,1 procent i kronor. *Digitala abonnemangstjänster* ökade med 22,9 procent i antalet lysssningar/läsningar, vilket kan jämföras mot ökningen i kronor motsvarande 36,2 procent. I denna försäljningskanal ökade antalet lyssningar/läsningar med 4,6 miljoner till knappt 25 miljoner. Under 2019 stod digitala abonnemangstjänster för 48 procent av all volym, att jämföra med 21 procent av totala intäkter. Detta förklaras av att de digitala formaten i denna kanal har en betydligt lägre snittintäkt än tryckta format. Att ökningen är större i kronor än i antal exemplar förklaras framför allt av att momsen sänktes på digitala ljudböcker och e-böcker utan att priserna på abonnemangen sänktes.

Fysisk bokhandel sålde 5,5 procent färre böcker än under 2018. Kanalen *Internetbokhandel/bokklubbar* minskade sin försäljning i volym med 8,7 procent. Procentuellt sett minskade kanalen *Dagligvaruhandel* mest motsvarande 9,1 procent.

Volymen minskade med andra ord i alla försäljningskanaler utom *Digitala abonnemangstjänster*. De digitala abonnemangstjänsternas volymförsäljning har dock betydande skillnader mot den volym som säljs i traditionella försäljningskanaler. Istället för att köpa och äga ett exemplar av en bok köps istället rättigheten till att läsa eller lyssna på ett obegränsat antal böcker i digitalt format under en viss tid. Volymen i *Digitala abonnemangstjänster* räknas ut efter faktisk konsumtion medan försäljningen i traditionella försäljningskanaler räknas per antal sålda exemplar. Dessa exemplar kan ha lästs flera eller ingen gång.

Att ökningen i volym är mindre än ökningen i kronor hos digitala abonnemangstjänster medför naturligtvis att intäkten per konsumerad bok hos dessa kanaler ökar. Snittintäkten per konsumerad bok i digitala abonnemangstjänster är betydligt lägre än för alla andra format. Att snittintäkterna per konsumerad digital bok ökar är viktigt att uppmärksamma eftersom de till exempel kan påverka författares snittersättningar per konsumerad bok positivt.

Utländskt och skönlitterära kategorier ökar medan facklitterära minskar

Den genre som ökade procentuellt mest sett till antal sålda exemplar under 2019 var *Utländsk utgivning*. Denna kategori ökade med 14,9 procent eller 733 000 exemplar. Förklaringen till denna ökning är försäljning i digitala abonnemangstjänster där antalet lyssningar/läsningar ökade med 63,7 procent i kronor i denna genre. Genren *Skönlitteratur* ökade sin försäljning starkt i antal sålda exemplar med 10,3 procent. *Deckare och spänning* ökade med 3,3 procent.

De litteraturgenrer som minskade försäljningen i antal sålda exemplar var *Barn och ungdom* (0,6 procent), *Humaniora* (10,9 procent), *Populär facklitteratur* (2,8 procent), *Facklitteratur* (10,6 procent) och *Mat och dryck* (8,4 procent).

Genrer består vanligen av flera olika varugrupper. För att se hur försäljningen sett ut för respektive varugrupper redovisas i denna rapport för första gången försäljningen på varugruppsnivå. Denna sammanställning finns tillgänglig längst bak i Appendix.

Formatet *Digital ljudbok* ökade motsvarande 17,3 procent och *E-bok* med 10,9 procent. *Utländsk utgivning* ökade med 14,9 procent. Den största procentuella ökningen stod *Fysiska ljudböcker* för, motsvarande 84,3 procent. Det ska dock noteras att detta format är det klart minsta av alla format och därför naturligt får större procentuella svängningar. Alla tryckta format minskade. Allra mest minskade *Inbundet* med 8,8 procent.

Antal sålda titlar i de olika försäljningskanalerna

Inför publiceringen av denna årsrapport har ett antal specialanalyser av Bokinfos databas genomförts. Där framgår att antal sålda isbn i alla kanaler uppgick till 645 134 stycken. *Internetbokhandel/bokklubbar* hade det klart största antalet av olika sålda isbn. Dessa uppgick till 535 940, att jämföra med kanalen *Digitala abonnemangstjänster* som sålde 109 861 isbn under 2019. *Fysisk bokhandel* sålde 90 236 olika isbn. Kanalen *Dagligvaruhandel* sålde 6 953 isbn.

För att få en uppfattning om variationsmåtten i denna försäljning har en jämförelse över de 500 mest sålda isbn:s andel av den försäljningen i kronor och volym genomförts. I *Fysisk bokhandel* stod de 500 bäst säljande isbn för 34 procent av försäljning i volym och 31 procent i kronor. I kanalen *Internetbokhandel/bokklubbar* var motsvarande andelar 19 procent respektive 16 procent. Denna hopslagna kanal av två typer av aktörer domineras naturligtvis av internetbokhandeln som kan sägas ha en typisk *long tail*-försäljning (att sälja få av många titlar) medan bokklubbar har en tydlig karaktär av *long neck*-försäljning (att sälja många av få titlar). Även *Dagligvaruhandel* kan beskrivas ha en typisk *long neck*-försäljning. I denna kanal stod de 500 bäst säljande titlarna för 54 procent av försäljningen i volym och 53 procent i kronor. Kanalen *Digitala abonnemangstjänster* är i detta avseende mest lik den fysiska bokhandeln. I *Digitala abonnemangstjänster* stod de 500 bäst säljande titlarna för 29 procent av försäljningen i volym och 30 procent i kronor.

2 A. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per kanal

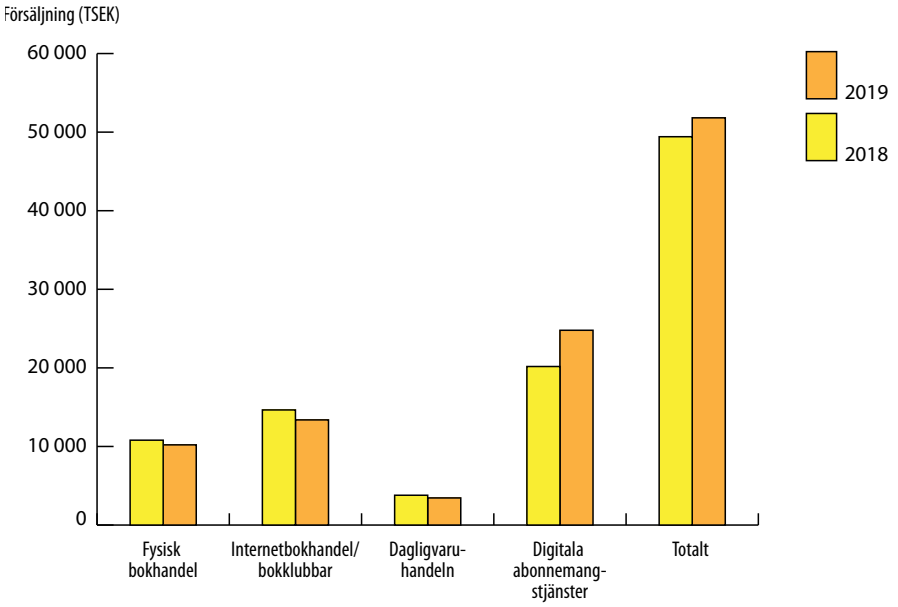

Kanal	*2018*	*2019*	*Förändring*
Fysisk bokhandel	10 800	10 204	-5,5%
Internetbokhandel/bokklubbar	14 648	13 380	-8,7%
Dagligvaruhandel	3 793	3 450	-9,1%
Digitala abonnemangstjänster	20 175	24 786	+22,9%
Total	**49 416**	**51 819**	**+4,9%**

DIAGRAM 1 A OCH TABELL 1 A: *Antal sålda böcker (i tusental) i olika kanaler under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

2 B. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per genre

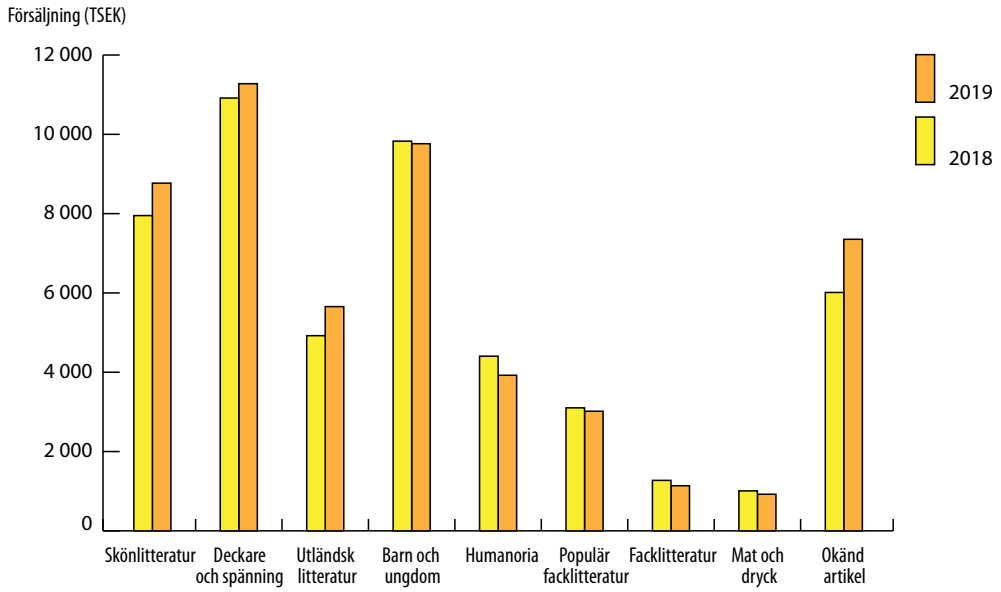

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	7 951	8 769	+10,3%
Deckare och spänning	10 915	11 277	+3,3%
Utländsk litteratur	4 922	5 655	+14,9%
Barn och ungdom	9 828	9 764	-0,6%
Humaniora	4 405	3 924	-10,9%
Populär facklitteratur	3 102	3 017	-2,8%
Facklitteratur	1 273	1 138	-10,6%
Mat och dryck	1 008	923	-8,4%
Okänd artikel	6 012	7 353	+22,3%
Totalt	**49 416**	**51 819**	**+4,9%**

DIAGRAM 2 B OCH TABELL 2 B: *Antal sålda böcker (i tusental) i olika genrer under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

2 C. Sålda volymer 2018 och 2019 uppdelad per format

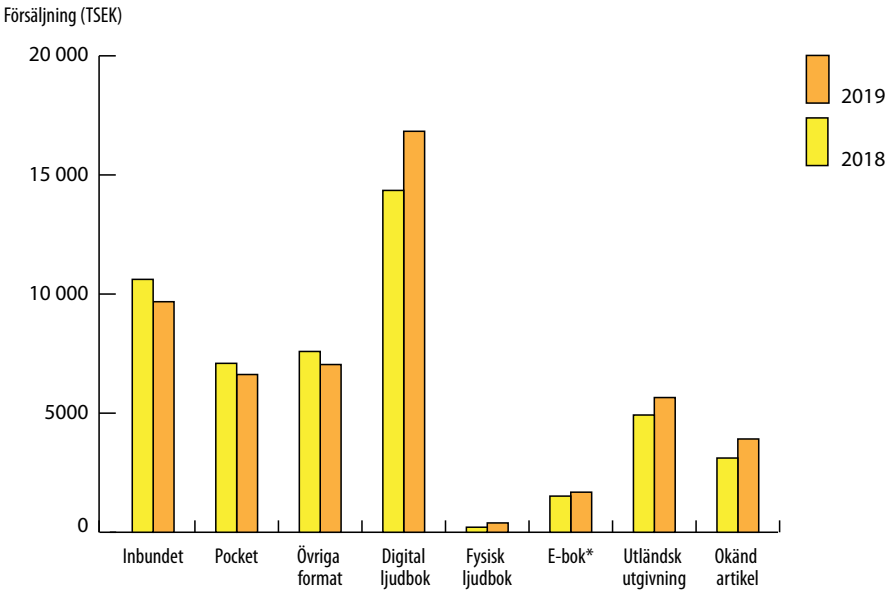

Format	*2018*	*2019*	*örändring*
Inbundet	10 616	9 678	-8,8%
Pocket	7 091	6 622	-6,6%
Övriga format	7 590	7 041	-7,2%
Digital ljudbok	14 350	16 832	+17,3%
Fysisk ljudbok	212	392	+84,3%
E-bok	1 518	1 683	+10,9%
Utländsk utgivning	4 922	5 655	+14,9%
Okänd artikel	3 116	3 916	+25,7%
Totalt	**49 416**	**51 819**	**+4,9%**

DIAGRAM 2 C OCH TABELL 2 C: *Antal sålda böcker (i tusental) i olika format under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

3. Fördjupning

3 A. Svag minskning av barn- och ungdomsböcker under 2019

Tidigare rapporter baserade på Bokförsäljningsstatistiken har rapporterat om försäljningsframgångar för barn- och ungdomsböcker. Under 2019 har dock försäljningen av barn- och ungdomsböcker svagt minskat motsvarande 1,8 procent räknat i kronor.

Under 2019 minskade försäljningen av *Barn och ungdom* sammantaget med 0,6 procent jämfört med 2018 räknat i volym.

Räknat i kronor ökade förssäljningen i åldersgruppen *Barn 3–6 år* respektive *Barn 0–3 år* ökade, med 4,2 respektive 3,3 procent. Räknat i volym ökade enbart *Barn 3–6 år*, motsvarande 6,4 procent. Alla andra ålderskategorier minskade. Mest minskade försäljningen till de äldsta åldersgrupperna *Unga vuxna* och *Barn 12–15 år. Unga vuxna* minskade med 13,1 procent och *Barn 12–15 år* med 9,0 procent räknat i kronor.

3 A.1. Försäljning av barn- och ungdomsböcker under helåret 2018 och 2019 uppdelad per ålderskategori

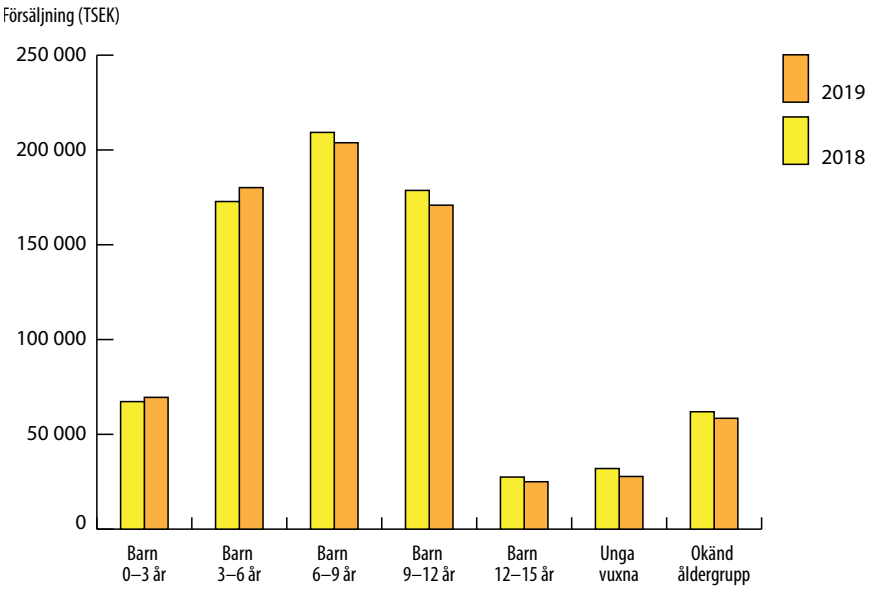

Ålderskategori	*2018*	*2019*	*Förändring*
Barn 0–3 år	67 275	69 505	+3,3%
Barn 3–6 år	172 806	180 139	+4,2%
Barn 6–9 år	209 255	203 808	-2,6%
Barn 9–12 år	178 667	170 876	-4,4%
Barn 12–15 år	27 479	25 008	-9,0%
Unga vuxna	31 973	27 781	-13,1%
Okänd åldersgrupp	61 917	58 468	-5,6%
Totalt	**749 372**	**735 585**	**-1,8%**

DIAGRAM 3 A.1. OCH TABELL 3 A.1.: *Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

3 A.2. Sålda volymer 2018 och 2019 av barn- och ungdomsböcker uppdelad per ålderskategori

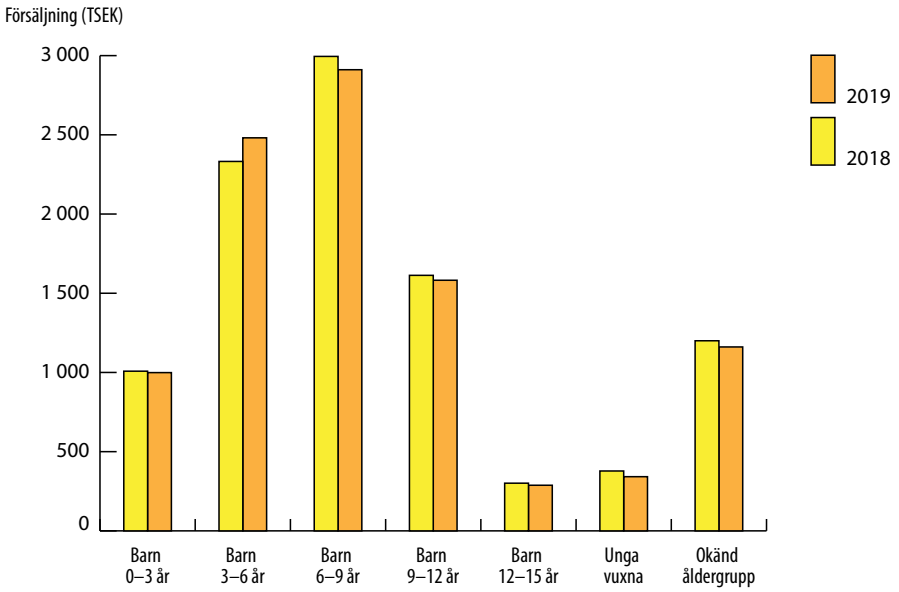

Ålderskategori	*2018*	*2019*	*Förändring*
Barn 0–3 år	1 008	999	-1,0%
Barn 3–6 år	2 332	2 481	+6,4%
Barn 6–9 år	2 995	2 911	-2,8%
Barn 9–12 år	1 613	1 582	-1,9%
Barn 12–15 år	301	288	-4,2%
Unga vuxna	378	342	-9,7%
Okänd åldersgrupp	1 200	1 161	-3,2%
Totalt	**9 828**	**9 764**	**-0,6%**

DIAGRAM 3 A.2. OCH TABELL 3 A.2.: *Antal sålda böcker (i tusental) i olika kategorier inom barn- och ungdomslitteraturen under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

3 B. Julhandeln

Minskande julhandel för internetbokhandel, dagligvaruhandel och fysisk bokhandel

För framför allt försäljningskanalen *Fysisk bokhandel* är julhandeln en mycket viktig försäljningsperiod under året. I avsnitt *4 Analys av de olika försäljningskanalerna* framgår detta tydligt då man jämför december månads försäljning mellan de respektive försäljningskanalerna.

Med julhandel avses i rapporten all försäljning mellan den 3 december och den 24 december. Eftersom digitala abonnemangstjänster för närvarande enbart lämnar försäljningsdata kvartalsvis utelämnas deras försäljning från statistiken över julhandeln.

Mest minskade försäljningen under julhandeln i kanalen *Internetbokhandeln/bokklubbar*. Där minskade försäljningen med 11,9 procent eller 22 miljoner kronor. I kanalen *Dagligvaruhandel* minskade julhandeln av böcker med 9,0 procent eller 2,5 miljoner kronor. *Fysisk bokhandel* minskade med 4,6 procent eller 11 miljoner kronor.

Genremässigt var det bara *Skönlitteratur* som hade en ökande försäljning under julhandeln, motsvarande 9,7 procent. Detta beror till stor del på att det fanns två Nobelpristagare under 2019 och ingen under 2018. *Deckare och spänning* minskade med 20,1 procent och *Populär facklitteratur* med 18,4 procent.

De tre försäljningskanalerna *Fysisk bokhandel, Internetbokhandel/bokklubbar* och *Dagligvaruhandel* minskade sammantaget sin försäljning under julhandeln med 7,9 procent. Om försäljningen från digitala abonnemangstjänster hade inräknats hade den totala minskningen sannolikt varit lägre.

3 B.1. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per kanal

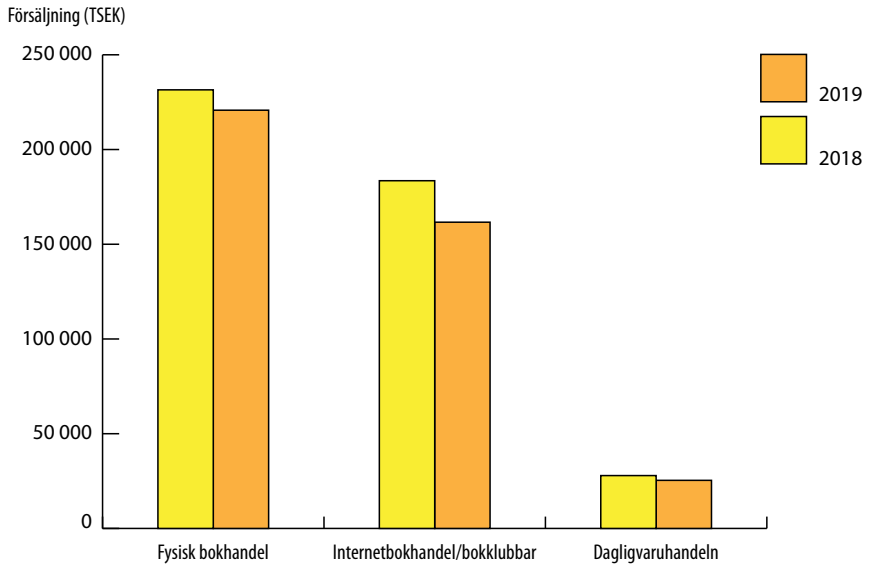

Kanal	*Julhandel 2018*	*Julhandel 2019*	*Förändring*
Fysisk bokhandel	231 502	220 752	-4,6%
Internetbokhandel/bokklubbar	183 534	161 640	-11,9%
Dagligvaruhandel	27 899	25 386	-9,0%
Totalt	**442 936**	**407 777**	**-7,9%**

DIAGRAM 3 B.1. OCH TABELL 3 B.1.: *Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under julhandeln 2019 (3 december–24 december) jämfört med julhandeln 2018 (3 december–24 december).*

Observera att försäljningen under julhandeln inte inkluderar i digitala abonnemangstjänster, eftersom dessa aktörer för närvarande enbart lämnar försäljningsstatistik per kvartal.

3 B.2. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per genrer

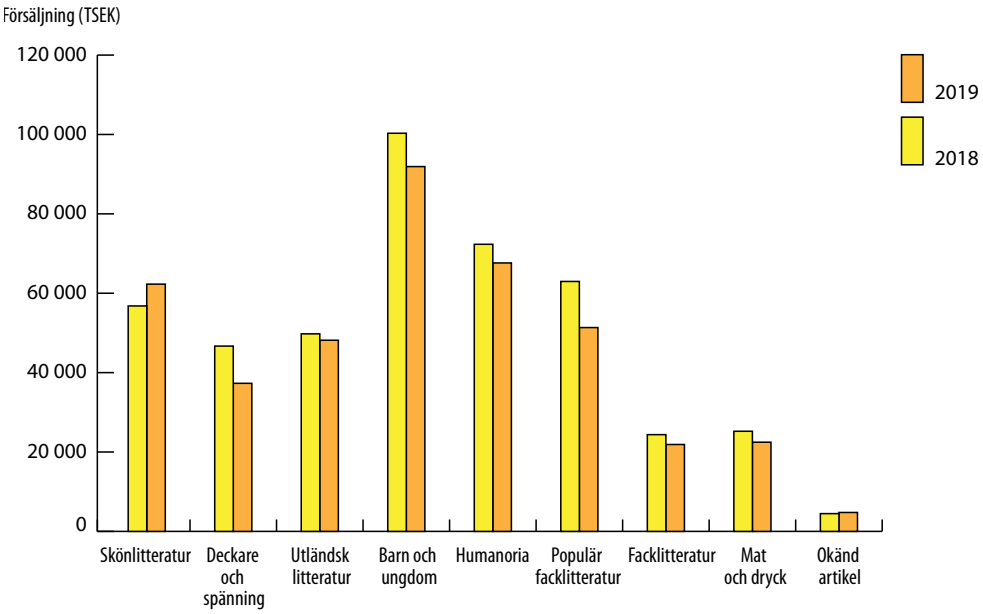

Genre	*Julhandel 2018*	*Julhandel 2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	56 797	62 295	+9,7%
Deckare och spänning	46 684	37 304	-20,1%
Utländsk litteratur	49 772	48 157	-3,2%
Barn och ungdom	100 306	91 909	-8,4%
Humaniora	72 332	67 633	-6,5%
Populär facklitteratur	62 968	51 351	-18,4%
Facklitteratur	24 373	21 892	-10,2%
Mat och dryck	25 226	22 470	-10,9%
Okänd artikel	4 477	4 768	+6,5%
Totalt	**442 936**	**407 770**	**-7,9%**

DIAGRAM 3 B.2. OCH TABELL 3 B.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer under julhandeln 2019 (3 december–24 december) jämfört med julhandeln 2018 (3 december–24 december).*

Observera att försäljningen under julhandeln inte inkluderar i digitala abonnemangstjänster, eftersom dessa aktörer för närvarande enbart lämnar försäljningsstatistik per kvartal.

3 B.3. Försäljning av barn- och ungdomsböcker under julhandeln 2018 och 2019 per ålderskategori

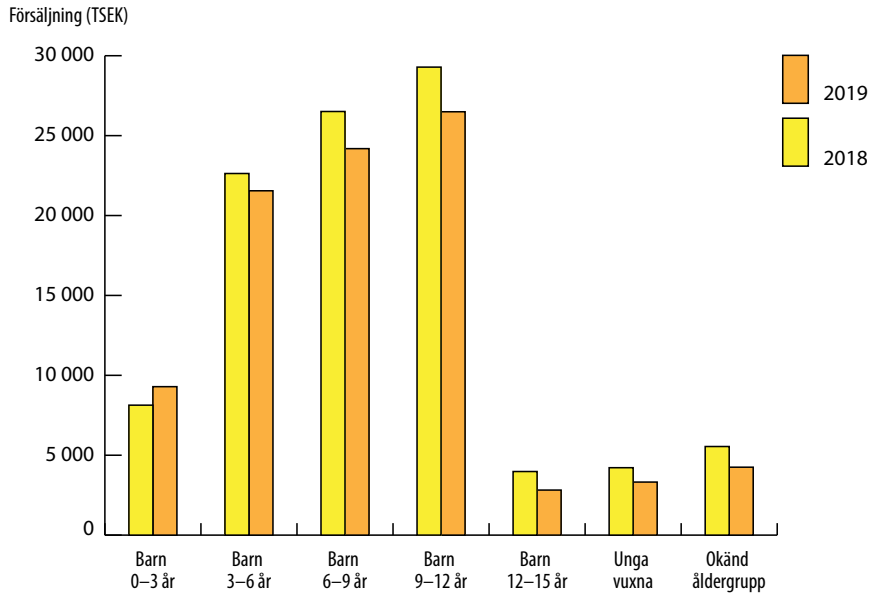

Ålderskategori	*Julhandel 2018*	*Julhandel 2019*	*Förändring*
Barn 0–3 år	8 133	9 290	+14,2%
Barn 3–6 år	22 630	21 549	-4,8%
Barn 6–9 år	26 511	24 186	-8,8%
Barn 9–12 år	29 288	26 494	-9,5%
Barn 12–15 år	3 980	2 819	-29,2%
Unga vuxna	4 219	3 320	-21,3%
Okänd åldersgrupp	5 545	4 251	-23,3%
Totalt	**100 306**	**91 909**	**-8,4%**

DIAGRAM 3 B.3. OCH TABELL 3 B.3.: *Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under julhandeln 2019 (3 december–24 december) jämfört med julhandeln 2018 (3 december–24 december).*

Observera att försäljningen under julhandeln inte inkluderar i digitala abonnemangstjänster, eftersom dessa aktörer för närvarande enbart lämnar försäljningsstatistik per kvartal.

3 B.4. Försäljning under julhandeln 2018 och 2019 per format

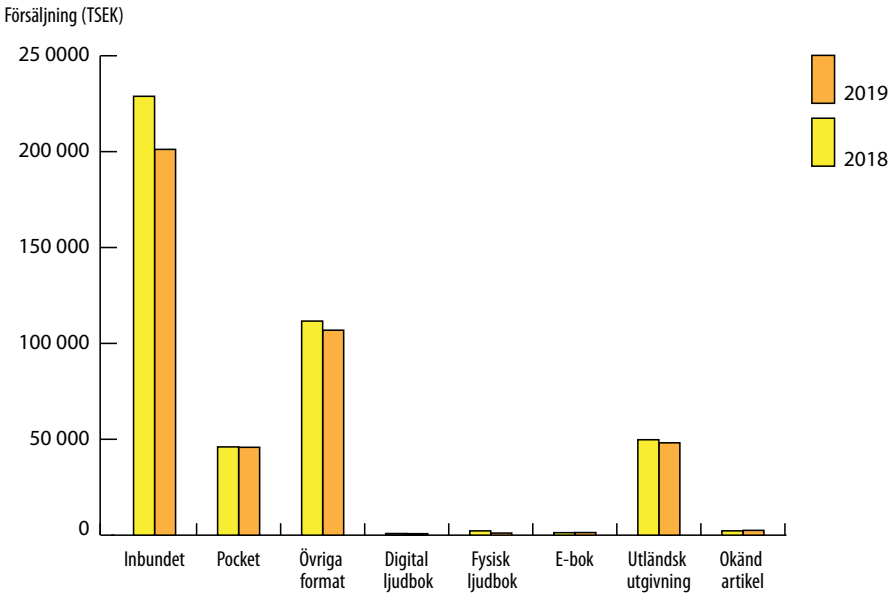

Format	*Julhandel 2018*	*Julhandel 2019*	*Förändring*
Inbundet	228 855	201 179	-12,1%
Pocket	46 024	45 822	-0,4%
Övriga format	111 640	106 887	-4,3%
Digital ljudbok*	853	776	-9,0%
Fysisk ljudbok	2 239	1 090	-51,3%
E-bok*	1 299	1 361	+4,8%
Utländsk utgivning	49 772	48 157	-3,2%
Okänd artikel	2 252	2 505	+11,2%
Totalt	**442 936**	**407 777**	**-7,9%**

DIAGRAM 3 B.4. OCH TABELL 3 B.4.: *Försäljning (i TSEK) uppdelat på format under julhandeln 2019 (3 december–24 december) jämfört med julhandeln 2018 (3 december–24 december).*

* Denna försäljning av strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) omfattar inte digitala abonnemangstjänsters försäljning.

3 C. Snittprisernas utveckling

Det genomsnittliga priset per såld bok minskade med 3,5 procent under 2019 jämfört med 2018. År 2019 var det avrundade snittpriset på alla sålda böcker (även inräknat lyssningar/läsningar i digitala abonnemangstsjänster) 85 kronor, att jämföra med snittpriset 88 kronor på alla sålda böcker 2018.

Det som i rapporten rapporteras som snittpriser har beräknats genom att för respektive kategori beräkna kvoten av försäljning räknat i kronor och försäljning av antal exemplar, d.v.s. genomsnittligt pris per sålt exemplar. Förändringar i dessa priser kan alltså genomgående antingen bero på att priser de facto höjts eller sänkts alternativt att konsumenter köpt relativt fler eller färre av böcker av en billigare sort inom den kategorin.

För försäljningen av ljudböcker och e-böcker i digitala abonnemangstjänster är det mer rättvisande att tala om snittintäkter istället för snittpriser, eftersom kunderna betalar ett fast pris för fri tillgång av böcker under en begränsad period. När konsumtionen ökar mer i försäljningskronor än i volym minskar snittintäkten och vice versa. Skälet till att snittintäkten för i denna försäljningskanal ökat under 2019 beror på att momsen sänkts för digitala momsen utan att de ledande aktörerna har gjort några prissänkningar.

Den största minskningen av snittpris hade *Fysiska ljudböcker*, det vill säga ljudböcker som säljs styckvis på fysiska lagringsminnen. Där minskade genomsnittspriset från 138 kronor till 75 kronor, vilket motsvarar en minskning med 45,6 procent. Denna stora minskning kan bero på stora utförsäljningar av detta format eftersom det allt mer ersätts av digitala ljudböcker. Det senare formatet ökade från 34 till 38 kronor, motsvarande 10,2 procent, men är alltjämt väsentligt lägre än för fysiska ljudböcker. Det genomsnittliga priset på *Utländsk utgivning* minskade från 126 till 117 kronor, motsvarande 7,3 procent. Detta förklaras av att en större andel av detta format, som inrymmer både tryckta och digitala böcker, utgörs av de senare.

Det genomsnittliga priset på tryckta böcker ökade svagt. Inbundna böcker ökade från 141 till 144 kronor, motsvarande 1,8 procent. *Pocketböcker* ökade från 62 till 64 kronor, motsvarande 2,2 procent. Formatet *Övriga format* ökade från 145 till 149 kronor, motsvarande 3,3 procent. Med tanke på inflation är dessa prishöjningar att betrakta som försumbara i reala termer.

3 C. Snittpriser under 2018 och 2019 per format

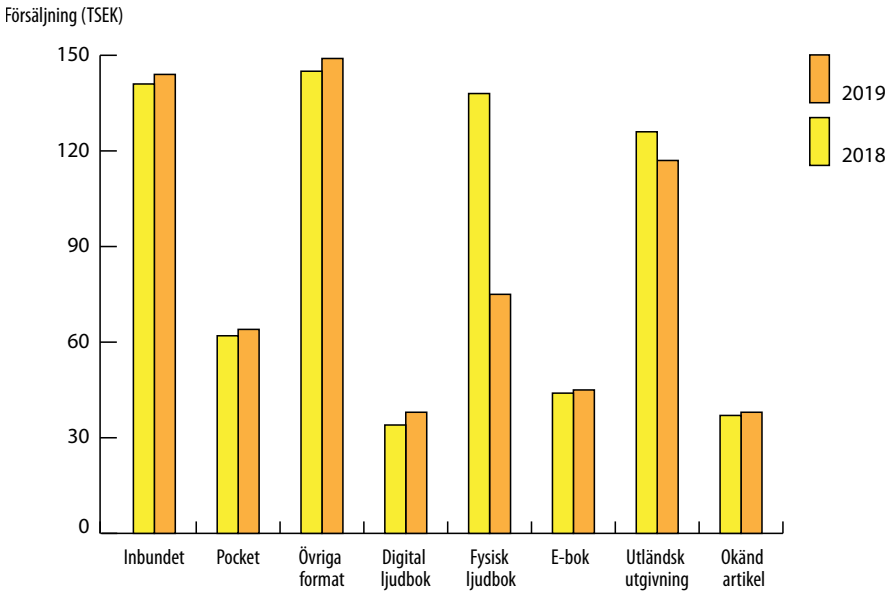

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	141	144	+1,8%
Pocket	62	64	+2,2%
Övriga format	145	149	+3,3%
Digital ljudbok	34	38	+10,2%
Fysisk ljudbok	138	75	-45,6%
E-bok	44	45	+2,0%
Utländsk utgivning	126	117	-7,3%
Okänd artikel	37	38	+1,1%
Totalt	**88**	**85**	**-3,5%**

DIAGRAM 3 C.1. OCH TABELL 3 C.1.: *Snittpriser för olika format under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4. Analys av de olika försäljningskanalerna

Följande avsnitt presenterar för första gången de olika försäljningskanalernas separata försäljning uppdelad på genrer och format. I alla försäljningskanaler utom *Digitala abonnemangstjänster* redovisas också hur försäljningen har sett ut månadsvis. (Skälet till att månadsförsäljning inte redovisas för de senare är att de rapporterar sin försäljning kvartalsvis.)

Statistiken visar till exempel att julhandeln är som allra viktigast i *Fysisk bokhandel*. En jämförelse ger också att andelen barn- och ungdomslitteratur är som störst i *Fysisk bokhandel*.

Internetbokhandel/bokklubbars försäljningsminskningar var störst inom deckare och spänning. Denna genre är konkurrensutsatt från lyssningar/läsningar i *Digitala abonnemangstjänster*.

En närmare titt på kanalen *Dagligvaruhandel* visar att kanalen har en ovanligt liten andel utländsk utgivning och att försäljningen i mars (i anslutning till bokrean) är viktigare än julhandel.

Statistiken över *Digitala abonnemangstjänster* bekräftar att försäljningskanalen har ett mycket stort fokus på skönlitteratur, särskilt *Deckare och spänning*. Det ska noteras att kategorin *Okänd artikel* ännu är mycket stor för denna kanal. Att andelen *Okänd artikel* är större när det gäller genrer än format beror på att en del digitala artiklar inte är upplagda i Bokinfo. För att få en mer komplett bild har Bokinfo samkört statistiken över okända isbn i systemet mot Kungliga Biblioteket. Denna statistik omfattar format men inte genrer. Arbetet med att förfina statistiken kommer att fortgå.

4 A.1. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per genre

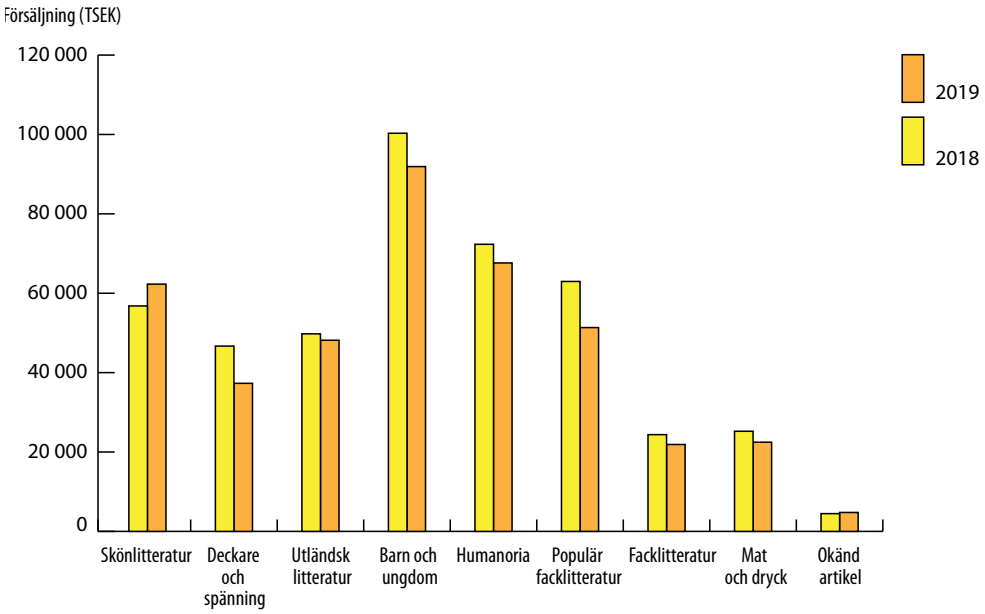

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	224 274	231 004	+3,0%
Deckare och spänning	174 790	162 735	-6,9%
Utländsk litteratur	105 997	108 514	+2,4%
Barn och ungdom	283 046	273 660	-3,3%
Humaniora	189 050	166 978	-11,7%
Populär facklitteratur	174 684	158 851	-9,1%
Facklitteratur	51 693	46 984	-9,1%
Mat och dryck	59 907	56 781	-5,2%
Okänd artikel	10 242	11 946	+16,6%
Totalt	**1 273 683**	**1 217 453**	**-4,4%**

DIAGRAM 4 A.1. OCH TABELL 4 A.1.: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 i fysisk bokhandel jämfört med samma period 2018.*

4 A.2. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per format

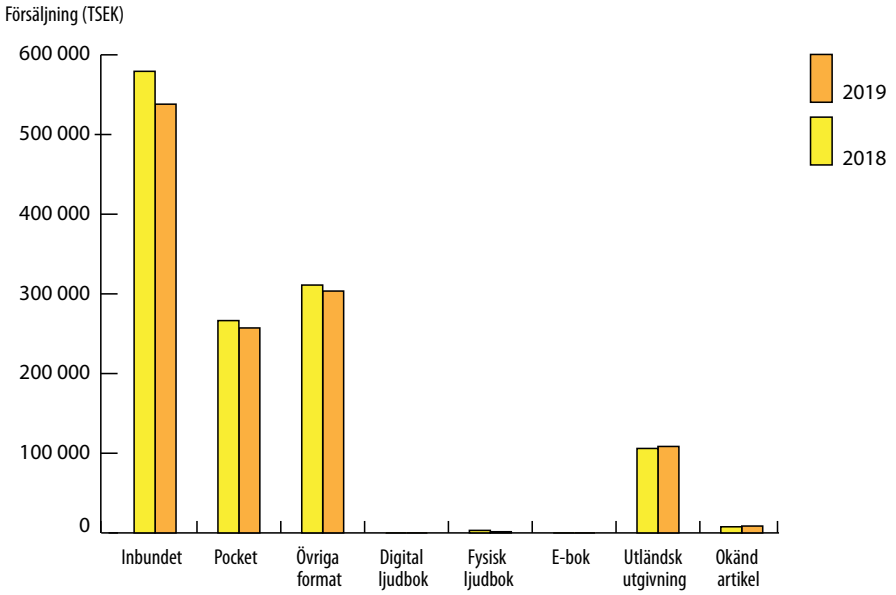

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	579 300	538 077	-7,1%
Pocket	266 460	257 234	-3,5%
Övriga format	311 062	303 528	-2,4%
Digital ljudbok	1	2	+100%
Fysisk ljudbok	3 170	1 481	-53,3%
E-bok	2	1	-50,0%
Utländsk utgivning	105 997	108 514	+2,4%
Okänd artikel	7 690	8 615	+12,0 %
Totalt	**1 273 638**	**1 217 452**	**-4,4%**

DIAGRAM 4 A.2. OCH TABELL 4 A.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika format i fysisk bokhandel under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 A.3. Försäljning 2018 och 2019 i fysisk bokhandel uppdelad per månad

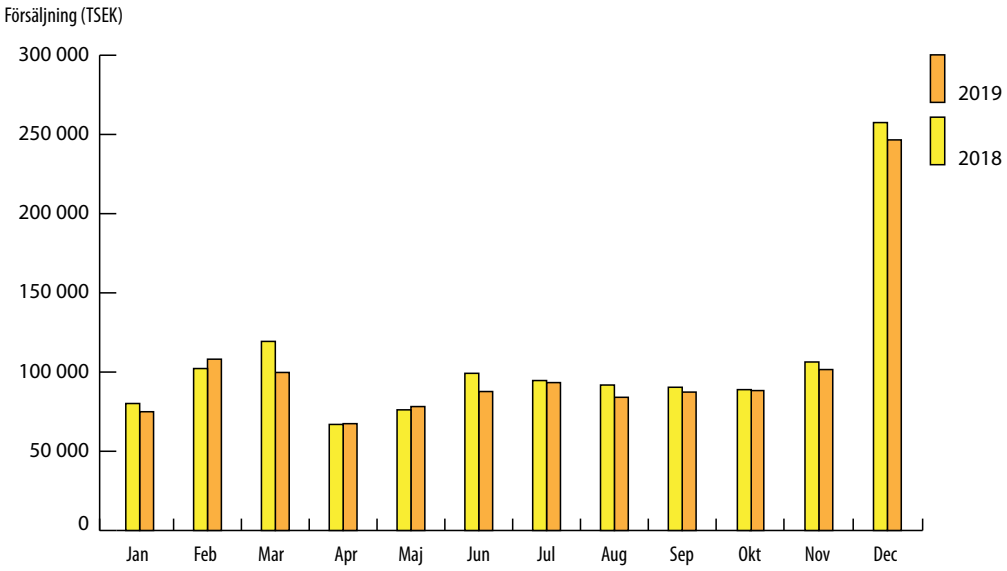

Månad	*2018*	*2019*	*Förändring*
Januari	80 153	74 964	-6,5%
Februari	102 228	108 132	+5,8%
Mars	119 358	99 753	-16,4%
April	66 946	67 428	+0,7%
Maj	76 157	78 220	+2,7%
Juni	99 206	87 712	-11,6%
Juli	94 651	93 353	-1,4%
Augusti	91 821	84 067	-8,4%
September	90 405	87 361	-3,4%
Oktober	88 906	88 318	-0,7%
November	106 363	101 583	-4,5%
December	257 490	246 563	-4,2%
Totalt	**1 273 684**	**1 217 454**	**-4,4%**

DIAGRAM 4 A.2. OCH TABELL 4 A.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika format i fysisk bokhandel under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 B.1. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per genre

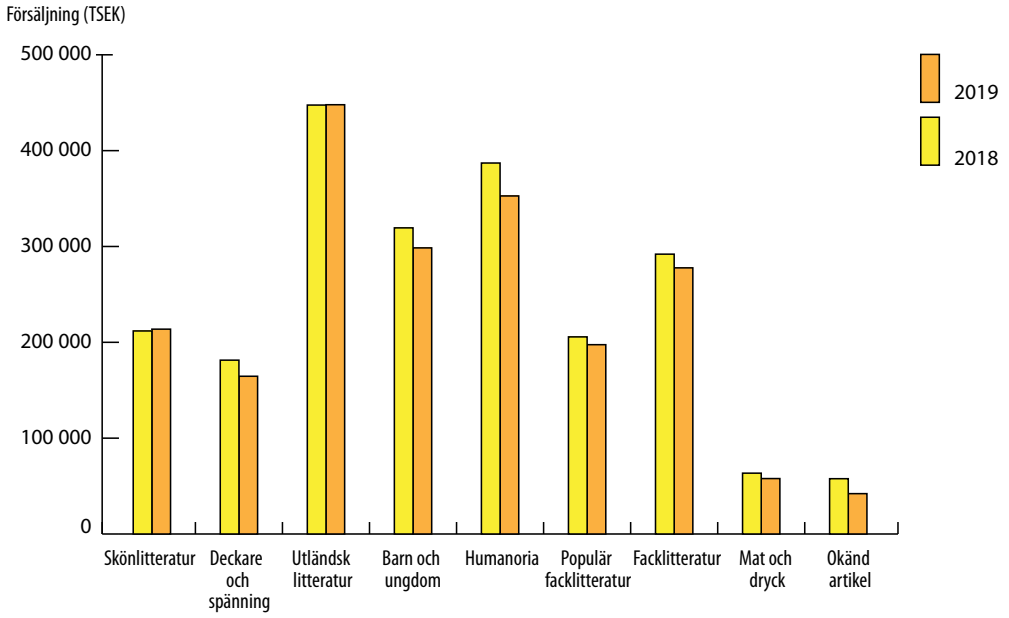

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	211 850	213 732	+0,9%
Deckare och spänning	181 392	164 590	-9,3%
Utländsk litteratur	447 559	447 907	+0,1%
Barn och ungdom	319 423	298 521	-6,5%
Humaniora	387 082	352 716	-8,9%
Populär facklitteratur	205 669	197 530	-4,0%
Facklitteratur	291 994	277 693	-4,9%
Mat och dryck	63 479	57 839	-8,9%
Okänd artikel	57 691	42 107	-27,0%
Totalt	**2 166 139**	**2 052 635**	**-5,2%**

DIAGRAM 4 B.1. OCH TABELL 4 B.1.: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer i internetbokhandel/bokklubbar under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 B.2. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per format

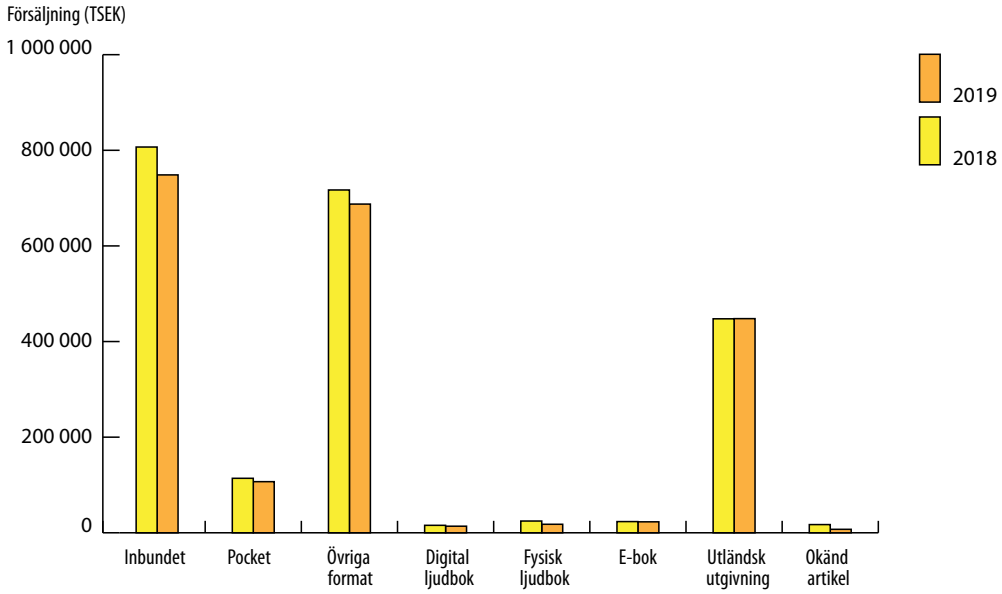

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	806 843	748 544	-7,2%
Pocket	113 956	106 925	-6,2%
Övriga format	717 023	687 505	-4,1%
Digital ljudbok	15 604	13 776	-11,7%
Fysisk ljudbok	24 582	17 802	-27,6%
E-bok	23 416	22 925	-2,1%
Utländsk utgivning	447 559	447 907	+0,1%
Okänd artikel	17 158	7 256	-57,7%
Totalt	**2 166 139**	**2 052 635**	**-5,2%**

DIAGRAM 4 B.2. OCH TABELL 4 B.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika format i internetbokhandel/bokklubbar under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 B.3. Försäljning 2018 och 2019 i internetbokhandel/bokklubbar uppdelad per månad

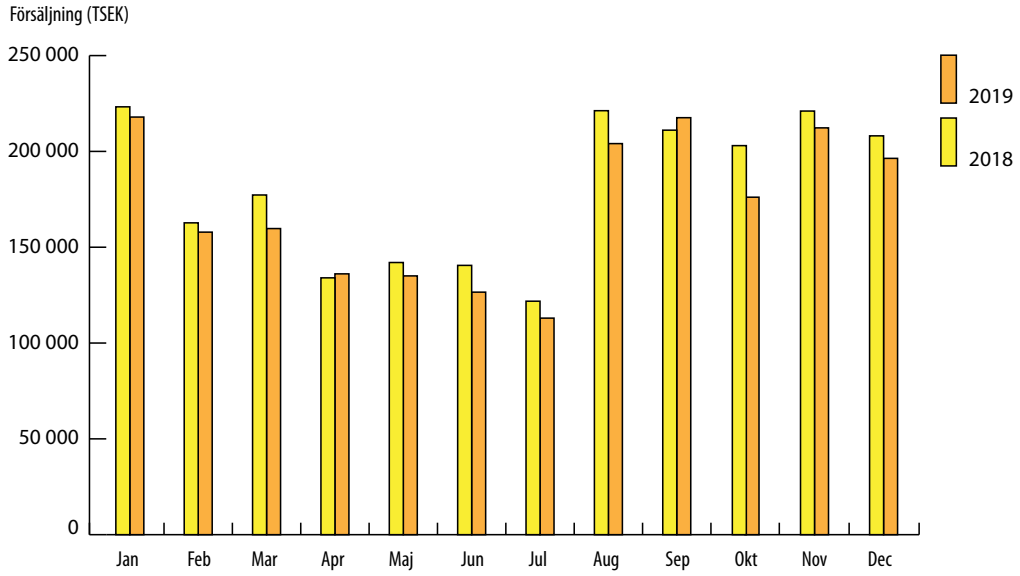

Månad	*2018*	*2019*	*Förändring*
Januari	223 259	217 923	-2,4%
Februari	162 717	157 873	-3,0%
Mars	177 258	159 735	-9,9%
April	134 023	136 101	+1,6%
Maj	142 021	135 038	-4,9%
Juni	140 523	126 555	-9,9%
Juli	121 834	113 003	-7,2%
Augusti	221 239	204 068	-7,8%
September	211 081	217 591	+3,1%
Oktober	203 012	176 104	-13,3%
November	221 056	212 281	-4,0%
December	208 120	196 367	-5,6%
Totalt	**2 166 143**	**2 052 639**	**-5,2%**

DIAGRAM 4 B.3. OCH TABELL 4 B.3.: *Försäljning (i TSEK) per månad i internetbokhandel/bokklubbar under 2019 jämfört med 2018.*

4 C.1. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per genre

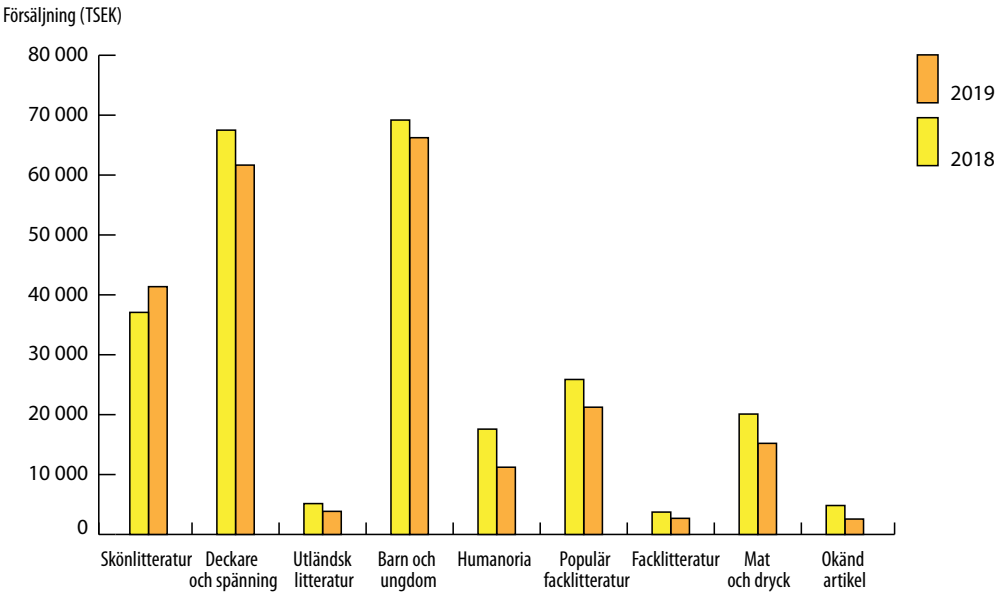

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	37 073	41 368	+11,6%
Deckare och spänning	67 499	61 663	-8,6%
Utländsk litteratur	5 151	3 855	-25,2%
Barn och ungdom	69 183	66 237	-4,3%
Humaniora	17 583	11 225	-36,0%
Populär facklitteratur	25 874	21 244	-17,9%
Facklitteratur	3 735	2 690	-28,0%
Mat och dryck	20 098	15 209	-24,3%
Okänd artikel	4 831	2 571	-46,8%
Totalt	**250 982**	**226 062**	**-9,9%**

DIAGRAM 4 C.1. OCH TABELL 4 C.1.: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer i dagligvaruhandel under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 C.2. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per format

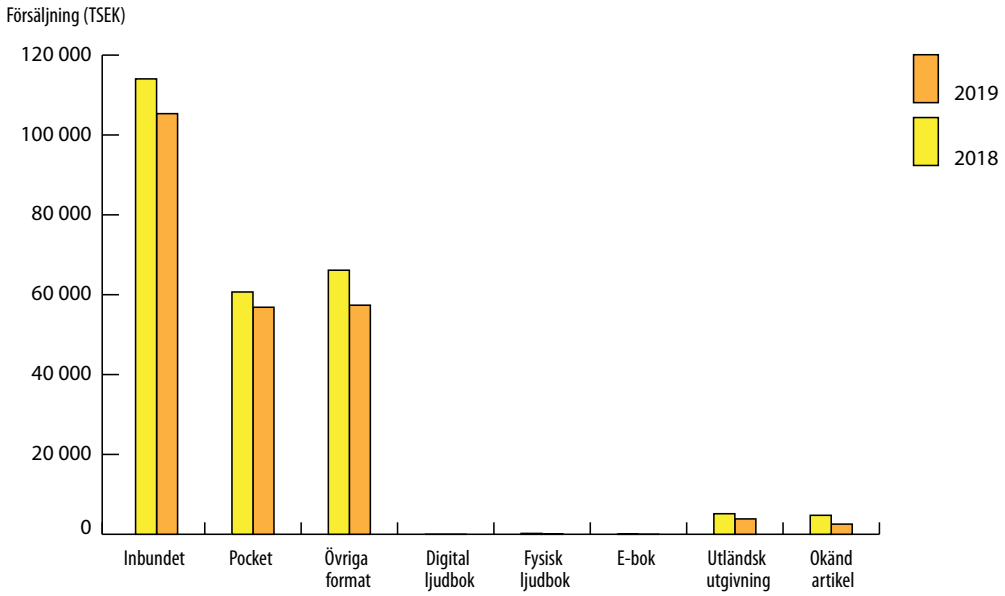

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	114 045	105 341	-7,6%
Pocket	60 680	56 858	-6,3%
Övriga format	66 134	57 372	-13,2%
Digital ljudbok	0	0	0,0%
Fysisk ljudbok	217	86	-60,4%
E-bok	5	0	-100,0%
Utländsk utgivning	5 151	3 855	-25,2%
Okänd artikel	4 752	2 548	-46,4%
Totalt	**250 984**	**226 060**	**-9,9%**

DIAGRAM 4 C.2. OCH TABELL 4 C.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika format i dagligvaruhandel under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 C.3. Försäljning 2018 och 2019 i dagligvaruhandel uppdelad per månad

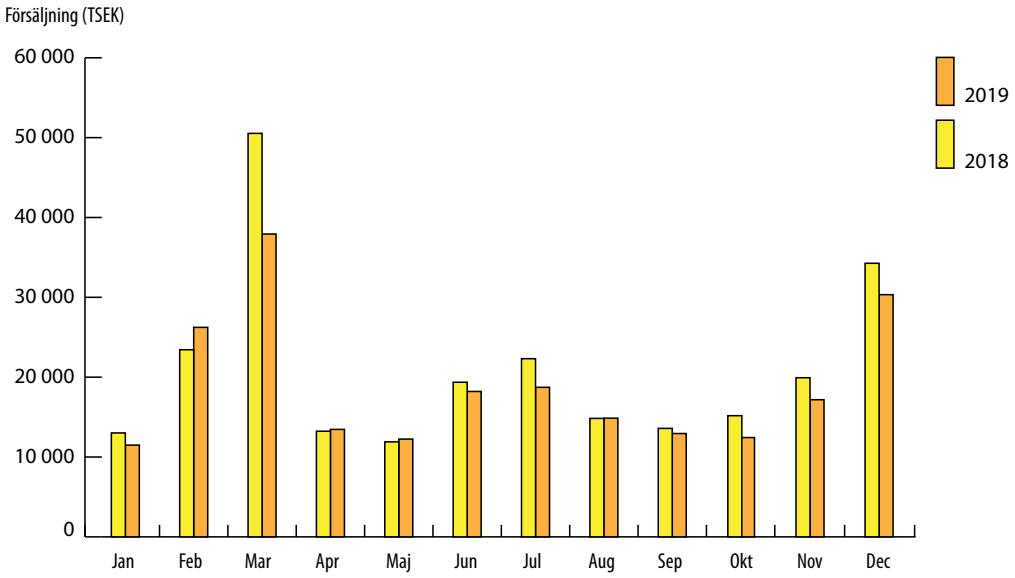

Månad	*2018*	*2019*	*Förändring*
Januari	13 015	11 490	-11,7%
Februari	23 434	26 239	+12,0%
Mars	50 533	37 929	-24,9%
April	13 234	13 460	+1,7%
Maj	11 897	12 246	+2,9%
Juni	19 364	18 211	-6,0%
Juli	22 313	18 730	-16,1%
Augusti	14 838	14 865	+0,2%
September	13 585	12 943	-4,7%
Oktober	15 176	12 437	-18,0%
November	19 930	17 178	-11,1%
December	34 264	30 332	-11,6%
Totalt	**250 983**	**226 060**	**-9,9%**

DIAGRAM 4 B.3. OCH TABELL 4 B.3.: *Försäljning (i TSEK) per månad i internetbokhandel/bokklubbar under 2019 jämfört med 2018.*

4 D.1. Försäljning 2018 och 2019 i digitala abonnemangstjänster uppdelad per genre

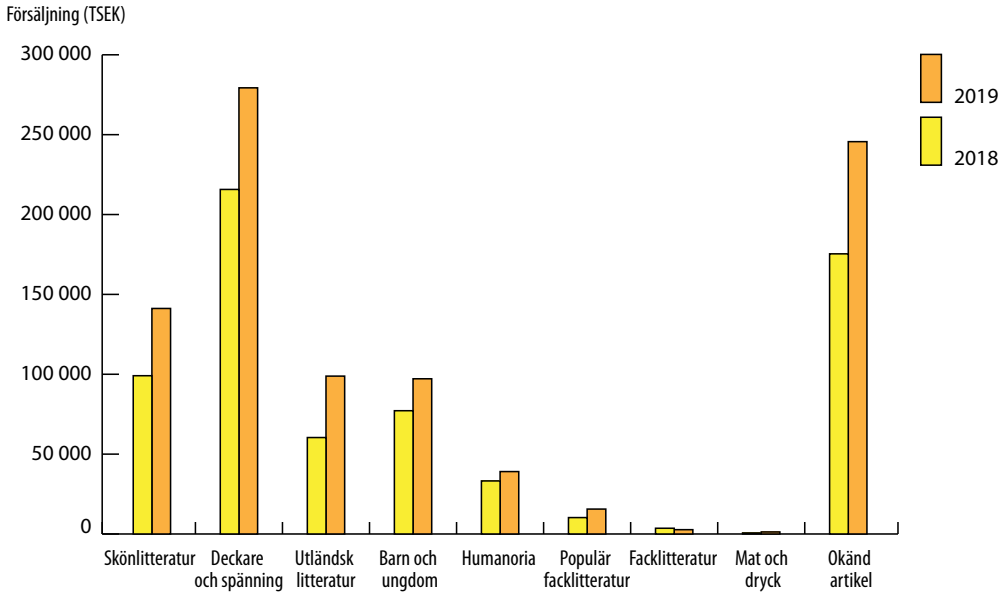

Genre	*2018*	*2019*	*Förändring*
Skönlitteratur	99 089	141 196	+42,5%
Deckare och spänning	215 710	279 316	+29,5%
Utländsk litteratur	60 382	98 843	+63,7%
Barn och ungdom	77 178	97 168	+25,0%
Humaniora	33 217	39 075	+17,6%
Populär facklitteratur	10 271	15 595	+51,8%
Facklitteratur	3 592	2 702	-24,8%
Mat och dryck	663	1 269	+91,4%
Okänd artikel	175 385	245 624	+40,0%
Totalt	**676 027**	**920 788**	**+36,2%**

DIAGRAM 4 D.1. OCH TABELL 4 D.1.: *Försäljning (i TSEK) av olika genrer i digitala abonnemangstjänster under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

4 D.2. Försäljning 2018 och 2019 i digitala abonnemangstjänster uppdelad per format

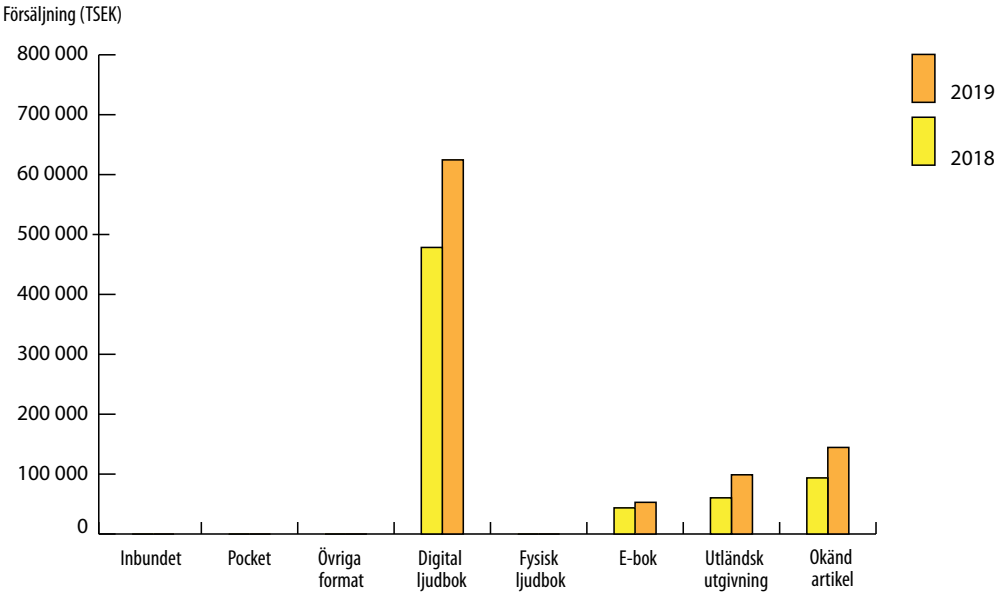

Format	*2018*	*2019*	*Förändring*
Inbundet	0	0	0,0%
Pocket	0	0	0,0%
Övriga format	0	0	0,0%
Digital ljudbok	478 401	624 561	+30,6%
Fysisk ljudbok	0	0	0,0%
E-bok	43 610	52 866	+21,2%
Utländsk utgivning	60 382	98 843	+63,7%
Okänd artikel	93 633	144 516	+54,3%
Totalt	**676 026**	**920 786**	**+36,2%**

DIAGRAM 4 D.2. OCH TABELL 4 D.2.: *Försäljning (i TSEK) av olika format i digitala abonnemangstjänster under tidsperioden 1 januari till 31 december 2019 jämfört med samma period 2018.*

5. Topplistor under 2019

Verkstopplistor domineras av skönlitteratur

För första gången presenterar Bokförsäljningsstatistiken topplistor på verksnivå, både räknat i kronor och i volym. Dessa topplistor inkluderar fysisk bokhandel, internetbokhandel, bokklubbar, dagligvaruhandel och digitala abonnemangstjänster. Verkstopplistor jämför den sammanlagda försäljningen av ett verk i alla dess utgivna format. Verktopplistorna domineras av skönlitterära kategorier samt av svenska författare.

Sveriges mest sålda verk under 2019 var Camilla Läckbergs *En bur av guld*. Det näst mest sålda verket var David Lagercrantz *Hon som måste dö*. Denna rangordning gällde både räknat i kronor och i volym. *Lazarus* av Lars Kepler var det tredje mest sålda verket räknat i antal exemplar. *Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk* av Patrik Svensson var det tredje mest sålda verket räknat i kronor.

Räknat i antal sålda exemplar var den bäst säljande barn- och ungdomsboken *Handbok för superhjältar: Handboken* av Elias Våhlund och Agnes Våhlund. Räknat i kronor var den bäst säljande barn- och ungdomsboken J. K. Rowlings *Harry Potter och de vises sten*.

Räknat i kronor var det bäst säljande facklitterära verket Patrik Svenssons *Ålevangliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk*. Det bäst säljande facklitterära verket räknat i antal exemplar var Anders Hansens *Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna*. Denna bok var också den bäst säljande pocketboken, både räknat i antal exemplar och i kronor.

5 A.1. Årstopplista 2019 i volym – Verk

	Författare	Tite	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangstjänster	Nyhet
1	Läckberg, Camilla	En bur av guld	9,4%	8,9%	29,3%	52,4%	Ja
2	Lagercrantz, David	Hon som måste dö	17,3%	11,3%	17,2%	54,2%	Ja
3	Kepler, Lars	Lazarus	24,2%	32,9%	9,9%	33,0%	Nej
4	Hansen, Anders	Hjärnstark: Hur motion och träning stärker din hjärna	34,2%	7,0%	37,5%	21,2%	Nej
5	Jackson, Stina	Silvervägen	32,7%	7,7%	22,6%	37,0%	Nej
6	Schepp, Emelie	Broder Jakob	5,9%	7,1%	13,5%	73,4%	Ja
7	Jungstedt, Mari	Jag ser dig	7,9%	8,0%	33,2%	50,8%	Ja
8	Jungstedt, Mari	Ett mörker mitt ibland oss	13,3%	50,8%	12,7%	23,2%	Nej
9	Smirnoff, Karin	Jag for ner till bror	64,3%	1,1%	16,8%	17,8%	Nej
10	Natt och Dag, Niklas	1793	48,3%	8,0%	19,6%	24,1%	Nej
11	Edvardsson, Mattias	En helt vanlig familj	48,3%	3,7%	16,3%	31,7%	Nej
12	Bremmer, Fatima	Ett jävla solsken: en biografi om Ester Blenda Nordström	56,4%	5,6%	20,9%	17,1%	Nej
13	Westover, Tara	Allt jag fått lära mig	26,6%	0,5%	20,2%	52,8%	Ja
14	Adler-Olsen, Jussi	Offer 2117	6,7%	4,5%	30,9%	58,0%	Ja
15	Schulman, Alex*	Bränn alla mina brev	57,8%	15,6%	26,6%	0,0%	Nej
16	Morris, Heather	Tatueraren i Auschwitz	15,6%	34,2%	18,6%	31,6%	Nej
17	Nesbø, Jo	Kniv	16,1%	6,8%	32,1%	45,0%	Ja
18	Hjorth, Michael	En högre rättvisa	18,2%	28,5%	10,3%	42,9%	Nej
19	Svensson, Patrik	Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk	55,1%	0,8%	33,6%	10,5%	Ja
20	Öhrlund, Dag	Ingen lämnas kvar	1,1%	0,9%	3,3%	94,7%	Ja

** Observera att denna titel vid tidpunkten för rapportens datainsamling inte hade verkets digitala ljudbok inlagd i Bokinfos system. Därför saknas försäljningen i digitala abonnemangstjänster. Om denna försäljning inräknats hade titeln sannolikt haft en högre placering på topplistan.*

5 A.2. Årstopplista 2019 i kronor – Verk

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Läckberg, Camilla	En bur av guld	19,1%	14,7%	43,2%	23,1%	Ja
2	Lagercrantz, David	Hon som måste dö	33,4%	18,9%	27,2%	20,5%	Ja
3	Svensson, Patrik	Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk	65,7%	0,8%	31,2%	2,2%	Ja
4	Westover, Tara	Allt jag fått lära mig	50,8%	0,8%	30,3%	18,2%	Ja
5	Jungstedt, Mari	Jag ser dig	15,7%	13,7%	50,7%	19,8%	Ja
6	Natt och Dag, Niklas	1794	48,3%	6,7%	37,2%	7,7%	Ja
7	Nesbø, Jo	Kniv	25,6%	10,2%	41,8%	22,4%	Ja
8	Hansen, Anders	Hjärnstark: Hur motion och träning stärker din hjärna	45,2%	7,8%	35,1%	11,9%	Nej
9	Kepler, Lars	Lazarus	37,0%	28,3%	11,6%	23,1%	Nej
10	Adler-Olsen, Jussi	Offer 2117	14,7%	7,9%	49,3%	28,0%	Ja
11	Hansen, Anders	Skärmhjärnan: hur en hjärna i osynk med sin tid kan göra oss stressade, deprimerade och ångestfyllda	45,9%	6,8%	37,8%	9,6%	Ja
12	Gustavsson, Matilda	Klubben	66,0%	0,9%	25,1%	8,0%	Ja
13	Jackson, Stina	Silvervägen	46,9%	8,9%	21,3%	22,9%	Nej
14	Guillou, Jan	Den andra dödssynden	38,2%	14,1%	36,3%	11,4%	Ja
15	Schepp, Emelie	Broder Jakob	17,8%	16,6%	26,7%	38,9%	Ja
16	Sten, Viveca	I hemlighet begravd	17,2%	11,9%	52,4%	18,5%	Ja
17	Backman, Fredrik	Folk med ångest	32,0%	9,7%	44,0%	14,4%	Ja
18	Schulman, Alex*	Bränn alla mina brev	65,0%	11,4%	23,6%	0,0%	Nej
19	Roslund, Anders	Jamåhonleva	19,2%	7,9%	54,0%	18,9%	Ja
20	Roberts, Nora	Överlevaren	12,5%	10,9%	65,9%	10,7%	Ja

** Observera att denna titel vid tidpunkten för rapportens datainsamling inte hade verkets digitala ljudbok inlagd i Bokinfos system. Därför saknas försäljningen i digitala abonnemangstjänster. Om denna försäljning inräknats hade titeln sannolikt haft en högre placering på topplistan.*

5 B.1. Årstopplista 2019 för skönlitteratur i volym (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Läckberg, Camilla	En bur av guld	9,4%	8,9%	29,3%	52,4%	Ja
2	Lagercrantz, David	Hon som måste dö	17,3%	11,3%	17,2%	54,2%	Ja
3	Kepler, Lars	Lazarus	24,2%	32,9%	9,9%	33,0%	Nej
4	Jackson, Stina	Silvervägen	32,7%	7,7%	22,6%	37,0%	Nej
5	Schepp, Emelie	Broder Jakob	5,9%	7,1%	13,5%	73,4%	Ja
6	Jungstedt, Mari	Jag ser dig	7,9%	8,0%	33,2%	50,8%	Ja
7	Jungstedt, Mari	Ett mörker mitt ibland oss	13,3%	50,8%	12,7%	23,2%	Nej
8	Smirnoff, Karin	Jag for ner till bror	64,3%	1,1%	16,8%	17,8%	Nej
9	Natt och Dag, Niklas	1793	48,3%	8,0%	19,6%	24,1%	Nej
10	Edvardsson, Mattias	En helt vanlig familj	48,3%	3,7%	16,3%	31,7%	Nej

5 B.2. Årstopplista 2019 för skönlitteratur i kronor (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Läckberg, Camilla	En bur av guld	19,1%	14,7%	43,2%	23,1%	Ja
2	Lagercrantz, David	Hon som måste dö	33,4%	18,9%	27,2%	20,5%	Ja
3	Jungstedt, Mari	Jag ser dig	15,7%	13,7%	50,7%	19,8%	Ja
4	Natt och Dag, Niklas	1794	48,3%	6,7%	37,2%	7,7%	Ja
5	Nesbø, Jo	Kniv	25,6%	10,2%	41,8%	22,4%	Ja
6	Kepler, Lars	Lazarus	37,0%	28,3%	11,6%	23,1%	Nej
7	Adler-Olsen, Jussi	Offer 2117	14,7%	7,9%	49,3%	28,0%	Ja
8	Jackson, Stina	Silvervägen	46,9%	8,9%	21,3%	22,9%	Nej
9	Guillou, Jan	Den andra dödssynden	38,2%	14,1%	36,3%	11,4%	Ja
10	Schepp, Emelie	Broder Jakob	17,8%	16,6%	26,7%	38,9%	Ja

5 C.1. Årstopplista 2019 för facklitteratur i volym (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Hansen, Anders	Hjärnstark: Hur motion och träning stärker din hjärna	34,2%	7,0%	37,5%	21,2%	Nej
2	Bremmer, Fatima	Ett jävla solsken: en biografi om Ester Blenda Nordström	56,4%	5,6%	20,9%	17,1%	Nej
3	Westover, Tara	Allt jag fått lära mig	26,6%	0,5%	20,2%	52,8%	Ja
4	Svensson, Patrik	Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk	55,1%	0,8%	33,6%	10,5%	Ja
5	Obama, Michelle	Min historia	33,4%	20,2%	21,6%	24,9%	Ja
6	Hansen, Anders	Skärmhjärnan: hur en hjärna i osynk med sin tid kan göra oss stressade, deprimerade och ångestfyllda	27,4%	5,3%	30,7%	36,6%	Ja
7	Gustavsson, Matilda	Klubben	45,3%	0,8%	24,1%	29,8%	Ja
8	Erikson, Thomas	Omgiven av psykopater: så undviker du att bli utnyttjad av andra	26,1%	38,0%	14,7%	21,3%	Nej
9	Persson, Leif G. W.	Professor Wille Vingmutter, mästerdetektiv: berättelsen om mitt yrkesliv	38,3%	36,9%	12,4%	12,4%	Nej
10	Vallgren, Carl-Johan	Mikael Persbrandt: så som jag minns det	11,8%	10,3%	8,8%	69,1%	Nej

5 C.2. Årstopplista 2019 för facklitteratur i kronor (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Svensson, Patrik	Ålevangeliet: berättelsen om världens mest gåtfulla fisk	65,7%	0,8%	31,2%	2,2%	Ja
2	Westover, Tara	Allt jag fått lära mig	50,8%	0,8%	30,3%	18,2%	Ja
3	Hansen, Anders	Hjärnstark: Hur motion och träning stärker din hjärna	45,2%	7,8%	35,1%	11,9%	Nej
4	Hansen, Anders	Skärmhjärnan: hur en hjärna i osynk med sin tid kan göra oss stressade, deprimerade och ångestfyllda	45,9%	6,8%	37,8%	9,6%	Ja
5	Gustavsson, Matilda	Klubben	66,0%	0,9%	25,1%	8,0%	Ja
6	Lindström, Fredrik*	100 svenska dialekter	56,7%	19,0%	24,3%	0,0%	Ja
7	Bremmer, Fatima	Ett jävla solsken: en biografi om Ester Blenda Nordström	68,4%	4,9%	17,2%	9,5%	Ja
8	Obama, Michelle	Min historia	44,7%	17,4%	24,2%	13,7%	Nej
9	Olvenmark, Hanna	Portionen under tian: bra mat för dig, din plånbok och planeten	40,8%	7,4%	51,8%	0,0%	Nej
10	Ramstedt, Frida	Handbok i inredning och styling	29,6%	0,3%	70,1%	0,0%	Ja

** Observera att denna titel vid tidpunkten för rapportens datainsamling inte hade verkets digitala ljudbok inlagd i Bokinfos system. Därför saknas försäljningen i digitala abonnemangstjänster. Om denna försäljning inräknats hade titeln sannolikt haft en högre placering på topplistan.*

5 D.1. Årstopplista 2019 för barn- och ungdomslitteratur i volym (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Dagligvaru-handel	Internet-bokhandel	Abonnemangs-tjänster	Nyhet
1	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Handboken	24,4%	5,6%	16,9%	53,1%	Nej
2	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Vargen kommer	24,0%	3,7%	18,0%	54,4%	Nej
3	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Röda masken	29,1%	6,0%	17,4%	47,5%	Nej
4	Mackic, Tina	Sommarskuggan och halloween-buset	32,5%	7,4%	29,8%	30,2%	Ja
5	Widmark, Martin	Filmmysteriet	33,9%	16,3%	21,1%	28,8%	Ja
6	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Ensam	23,2%	5,0%	17,0%	54,9%	Nej
7	Widmark, Martin	Jul i Valleby. Det stora strömavbrottet	36,0%	13,2%	21,6%	29,2%	Ja
8	Tidholm, Anna-Clara	Knacka på!	24,8%	0,1%	75,2%	0,0%	Nej
9	Forssén Ehrlin, Carl-Johan	Kaninen som så gärna ville somna: en annorlunda godnattsaga (manlig uppläsare)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	Nej
10	Widmark, Martin	Brandkårsmysteriet	17,6%	39,2%	6,4%	36,8%	Nej

5 D.2. Årstopplista 2019 för barn- och ungdomslitteratur i kronor (verk)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Daglig-varu-handel	Internet-bokhandel	Abonne-mangs-tjänster	Nyhet
1	Rowling, J. K.	Harry Potter och de vises sten	59,8%	3,3%	36,9%	0,0%	Nej
2	Lerin, Lars	Trollet är inte hemma	47,9%	0,8%	50,9%	0,5%	Ja
3	Rowling, J. K.	Harry Potter och den flammande bägaren	49,6%	3,9%	46,5%	0,0%	Nej
4	Widmark, Martin	Filmmysteriet	47,8%	17,6%	25,2%	9,3%	Ja
5	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Vargen kommer	45,3%	6,7%	25,4%	22,6%	Nej
6	Mackic, Tina	Sommarskuggan och halloween-buset	44,9%	8,8%	35,2%	11,1%	Ja
7	Våhlund, Elias Våhlund, Agnes	Handbok för superhjältar. Handboken	48,4%	5,1%	23,4%	23,0%	Nej
8	Favilli, Elena	Godnattsagor för rebelltjejer: 100 berättelser om fantastiska kvinnor	44,7%	17,4%	24,2%	13,7%	Nej
9	Rowling, J. K.	Harry Potter och hemligheternas kammare	40,8%	7,4%	51,8%	0,0%	Nej
10	Brinck, Camilla	Musse & Helium. Mysteriet med hålet i väggen	29,6%	0,3%	70,1%	0,0%	Nej

5 E.1. Årstopplista 2019 i antal sålda exemplar – Pocket (oavsett genre)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Daglig-varu-handel	Internet-bokhandel	Nyhet
1	Hansen, Anders	Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna	47,2%	9,7%	43,1%	Nej
2	Smirnoff, Karin	Jag for ner till bror	81,2%	1,4%	17,4%	Ja
3	Jackson, Stina	Silvervägen	59,5%	14,1%	26,4%	Nej
4	Edvardsson, Mattias	En helt vanlig familj	73,2%	5,6%	21,2%	Ja
5	Moyes, Jojo	En andra chans	32,2%	53,7%	14,2%	Ja
6	Jungstedt, Mari	Ett mörker mitt ibland oss	19,9%	65,1%	15,0%	Ja
7	Bremmer, Fatima	Ett jävla solsken: en biografi om Ester Blenda Nordström	71,4%	6,7%	21,9%	Ja
8	Schulman, Alex	Bränn alla mina brev	63,7%	17,3%	19,0%	Ja
9	Natt och Dag, Niklas	1793	73,6%	5,7%	20,7%	Nej
10	Sarenbrant, Sofie	Syndabocken	21,0%	59,6%	19,4%	Ja
11	Skybäck, Frida	Bokhandeln på Riverside Drive	59,7%	23,6%	16,7%	Ja
12	Morris, Heather	Tatueraren i Auschwitz	24,2%	55,0%	20,8%	Ja
13	Colgan, Jenny	Sommar på den lilla ön i havet	40,2%	40,0%	19,8%	Ja
14	Finn, A. J.	Kvinnan i fönstret	83,3%	5,6%	11,1%	Nej
15	Gerhardsen, Carin	Det som göms i snö	14,5%	72,0%	13,5%	Ja
16	Nesser, Håkan	De vänsterhäntas förening	81,1%	1,5%	17,5%	Ja
17	Ahnhem, Stefan	Motiv X	27,2%	60,4%	12,4%	Ja
18	Roslund, Anders	Tre timmar	42,9%	34,7%	22,4%	Ja
19	Hjorth, Vigdis	Arv och miljö	19,2%	54,0%	22,4%	Ja
20	Roberts, Nora	På egen hand	12,5%	65,9%	10,9%	Ja

5 E.2. Årstopplista 2019 i kronor – Pocket (oavsett genre)

	Författare	Titel	Fysisk bok-handel	Daglig-varu-handel	Internet-bokhandel	Nyhet
1	Hansen, Anders	Hjärnstark: hur motion och träning stärker din hjärna	58,2%	10,4%	31,4%	Nej
2	Jackson, Stina	Silvervägen	68,9%	13,2%	17,9%	Nej
3	Smirnoff, Karin	Jag for ner till bror	85,9%	1,4%	12,7%	Ja
4	Bremmer, Fatima	Ett jävla solsken: en biografi om Ester Blenda Nordström	80,0%	5,1%	14,9%	Ja
5	Schulman, Alex	Bränn alla mina brev	74,2%	12,4%	13,4%	Ja
6	Natt och Dag, Niklas	1793	79,7%	5,9%	14,4%	Nej
7	Edvardsson, Mattias	En helt vanlig familj	77,7%	6,3%	16,0%	Ja
8	Moyes, Jojo	En andra chans	43,7%	44,5%	11,8%	Ja
9	Jungstedt, Mari	Ett mörker mitt ibland oss	30,1%	56,9%	12,9%	Ja
10	Skybäck, Frida	Bokhandeln på Riverside Drive	63,8%	22,6%	13,6%	Ja
11	Finn, A. J.	Kvinnan i fönstret	88,2%	5,2%	6,6%	Nej
12	Sarenbrant, Sofie	Syndabocken	31,3%	51,5%	17,2%	Ja
13	Morris, Heather	Tatueraren i Auschwitz	33,1%	48,0%	18,9%	Ja
14	Colgan, Jenny	Sommar på den lilla ön i havet	52,4%	33,1%	14,5%	Ja
15	Nesser, Håkan	De vänsterhäntas förening	85,3%	1,5%	13,2%	Ja
16	Keyes, Marian	På egen hand	64,5%	20,8%	14,7%	Ja
17	Gerhardsen, Carin	Det som göms i snö	21,8%	66,0%	12,2%	Ja
18	Hjorth, Vigdis	Arv och miljö	80,9%	0,0%	19,1%	Ja
19	Ahnhem, Stefan	Motiv X	37,4%	52,0%	10,6%	Ja
20	Roslund, Anders	Tre timmar	49,6%	32,5%	17,9%	Ja

6. Bokförsäljningsstatistikens bakgrund och metod

Unik kartläggning av den svenska bokförsäljningen

Denna rapport presenterar statistik baserad på den mest omfattande datainsamlingen av svensk bokförsäljning från återförsäljare som någonsin har gjorts i Sverige. Den är resultatet av ett samarbete mellan Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen och är unik genom att den presenterar tillförlitlig försäljningsstatistik som aldrig tidigare funnits tillgänglig.

Detta är den åttonde rapporten som baseras på Bokförsäljningsstatistikens data. Den inkluderar detaljerad statistik för åren 2018 och 2019. Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen har publicerat samtliga rapporter på sina hemsidor.

Försäljningsstatistiken som presenteras i denna rapport omfattar tidsperioden från den 1 januari 2018 till den 31 december 2019 och fokuserar på allmänlitteratur. För närvarande finns ett antal namngivna, stora uppgiftslämnare verksamma inom nätbokhandel, bokklubbar, varuhus, stormarknader och fysisk bokhandel (se appendix). Datainhämtningen är löpande och kommande rapporter kommer att redogöra för senare tidsperioder. I Bokinfos dagliga katalogarbete korrigeras varugrupp på en bok om den är felaktigt inlagd. Detta kan medföra marginella förändringar i genrer och format beroende på när statistiken hämtas från systemet. Under det fleråriga arbetet med Bokförsäljningsstatistiken har tillkommande uppgiftslämnare inte alltid kunnat lämna fullständig försäljningsstatistik ända tillbaka till den 1 januari 2012, som är det datum där försäljningsdata tidigast har insamlats från. Därför kan inte rättvisande jämförelser göras över flera års tid. Alla diagram i denna och tidigare rapporter redovisar dock enbart jämförbara data. Det kan slutligen noteras att historisk försäljningsstatistik kan komma att uppdateras i händelse av att uppgiftslämnare lämnar eller ansluter till Bokförsäljningsstatistiken.

Statistiken bygger på daglig försäljningsstatistik rapporterad från uppgiftslämnarnas kassasystem eller motsvarande och är indelad per genre, bokformat och försäljningskanal. Uppgiftslämnare kan med fyra dagars fördröjning se sin egen försäljning i förhållande till den totala försäljningen inom den egna kanalen och totalt. Medlemsförlagen i Svenska Förläggareföreningen ser sina egna försäljningssiffror och titlar i förhållande till totalsiffran inom respektive statistikområde.

Avsnittet om digitala abonnemangstjänster

Aktörer nischade på de digitala formaten har haft stor tillväxt de senaste åren. Till denna rapport har digitala abonnemangstjänsters försäljning för första gången lästs in i Bokinfos system. I tidigare rapporter har deras årsförsäljning insamlats manuellt. Deras verksamheter är uppbyggda kring en affärsmodell, där kunder inte köper enskilda verk, utan betalar för att under en viss tid lyssna på ett obegrän-

sat antal digitala ljudböcker eller läsa digitala e-böcker. Försäljningen från digitala abonnemangstjänster har lämnats kvartalsvis. I framtiden är förhoppningen att kunna dela upp försäljningen på daglig försäljning.

Hur skiljer sig Bokförsäljningsstatistiken från tidigare kartläggningar?

En uppskattning av Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen är att Bokförsäljningsstatistiken omfattar över 80 procent (inklusive digitala abonnemangstjänster) av all allmänlitteratur som säljs i Sverige. Begreppet allmänlitteratur är ett paraplybegrepp som vanligen åsyftar skönlitteratur, facklitteratur samt barn- och ungdomsböcker i svenska original och i översättning till svenska, men har delvis flytande och oklara gränser, vilket är ett av skälen till att en mer exakt beräkning av Bokförsäljningsstatistikens omfattning av den totala försäljningen av allmänlitteratur som säljs i Sverige inte anses eftersträvansvärd. Ambitionen är istället att i denna rapport vara transparent vad gäller hur datainsamlingen skett och hur bokförsäljningen har klassificerats.

Svenska Förläggareföreningen har sedan 1973/74 tagit fram detaljerad statistik över sina medlemmars utgivning och försäljning. Dessa rapporter presenterar uppgifter och jämförelser i långa tidsserier över förlagens försäljning till återförsäljare. Till skillnad från dessa rapporter redovisar Bokförsäljningsstatistiken försäljningen i nästa led, hos återförsäljarna. I Bokförsäljningsstatistiken är läromedel för grundskolan och gymnasieskolan, stora delar av kurslitteraturen för högskola samt företagslitteraturen i huvudsak inte inräknade. Uppskattningar av förlagens försäljning av sådan litteratur finns i förlagsstatistiken, vilken är tillgänglig i Svenska Förläggareföreningens Faktabank, se www.forlaggare.se/faktabank. Där finns också en rad andra rapporter, till exempel om läsvanor, litteraturstödet, e-boken, pocketboken och kulturmoms på böcker. Svenska Bokhandlareföreningen tillhandahåller också rapporter och information på sin hemsida www.booksellers.se.

Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen har tidigare genom åren samarbetat kring publiceringen av olika rapporter som rör deras gemensamma marknad. Denna rapport syftar till att ytterligare utöka kunskapsspridningen om försäljningen av böcker i Sverige genom sammanställning och analys av nya, tillgängliga försäljningsdata.

De kvantitativa försäljningssiffror som Bokförsäljningsstatistiken bygger på kan kortfattat sägas förklara i hur stor omfattning och åt vilket håll försäljningen utvecklas under specifika tidsperioder. Branschorganisationerna ger också ut andra analyser och rapporteringar baserade på till exempel kvalitativa data som genom sin karaktär besvarar andra forskningsfrågor än de som är centrala i denna rapport. För jämförbarheten mellan rapporter är det som sagt viktigt att vara

medveten om skillnader beträffande metod och datakällor för olika rapporter och analyser.

Hur har datainsamlingen skett och hur klassificeras försäljningen?

Bokinfo, vars verksamhet syftar till att skapa en effektiv förmedling av bokinformation, har anlitats för att insamla och sammanställa data från uppgiftslämnarna. Försäljningsdata har levererats från uppgiftslämnarnas kassasystem eller motsvarande och är därför tillförlitliga förstahandsuppgifter om faktisk försäljning.

Alla försäljningssiffror är exklusive moms och i löpande priser.

Fullständiga klassificeringsscheman för litteraturkategorier (genrer) samt format återfinns i appendix. I korthet redovisas försäljning i genrerna: *Skönlitteratur, Deckare och spänning, Utländsk utgivning, Barn och ungdom, Populär facklitteratur, Humaniora, Facklitteratur, Mat och dryck*, samt *Okänd artikel. Barn och ungdom* är därtill särredovisad på ålderskategorierna: *Barn 0–3 år, Barn 3–6 år, Barn 6–9 år, Barn 9–12 år, Barn 12–15 år, Unga vuxna*, samt *Okänd ålderskategori*. Vad gäller format redovisas försäljning i kategorierna: *Inbundet, Pocket, Övriga format, Digital ljudbok, Fysisk ljudbok, E-bok, Utländsk utgivning*, samt *Okänd artikel*.

Försäljning visas för olika mätperioder. Data som finns tillgänglig för denna rapport gör det inte möjligt att utreda hur försäljningen är fördelad över antalet enskilda titlar. Eftersom ett litet antal bästsäljande titlar generellt står för en stor del av den totala bokförsäljningen kan det antas att vissa enskilda titlar har haft en märkbar påverkan på hela genrer, i synnerhet när en sådan titel kategoriseras i en mindre vanlig kategori. Likaså kan försäljningsresultat under enskilda månader påverkas av lanseringsdatumen för enskilda storsäljande titlar. Eftersom dataunderlaget inte erbjuder en möjlighet att göra analyser av faktisk försäljning av enskilda titlar utelämnas all vidare spekulation om betydelsen av enskilda titlar för olika kategorier och tidsperioder.

Hur har datainsamlingen analyserats?

Analysen av Bokförsäljningsstatistiken är naturligtvis avhängig den kategorisering och de sätt att sortera försäljning som finns inbyggda i Bokinfos system. Hur data kategoriseras och sorteras i Bokinfo är ett resultat av både pragmatiska och principiella beslut. Den är pragmatisk därför att den utgår från hur data redan är kategoriserad i ett tidigare skede. Begränsningar för hur data kan sorteras har också införts på grund av principiella konkurrensrättsliga avvägningar. Det är exempelvis därför inte möjligt att ta fram snittpriser för olika format i olika försäljningskanaler.

I motsats till Svenska Förläggareföreningens Förlagsstatistik bygger Bokförsäljningsstatistiken på en relativt kort tidsperiod, med start den 1 januari 2012. Eftersom tidsperioden är kort har jämförelser fokuserat på skillnader mellan försäljning under helåret 2019 jämfört med helåret 2018. Därutöver redovisas månadsförsäljning i fördjupade kapitel för dessa tidsperioder.

Försäljningsstatistiken illustreras dels i stapeldiagram för den aktuella mätperioden och dels i tabellform. Staplarna för de två jämförande tidsperioderna redovisas i kronologisk ordning. Stapeln i gult till vänster visar med andra ord en tidigare tidsperiod än stapeln i orange till höger.

För att underlätta läsbarheten redovisas försäljning i avrundade tal. Det ska noteras att den procentuella förändringen är beräknad på icke avrundade tal och redovisad med en decimal. Skälet till att den procentuella förändringen är beräknad på icke avrundade siffror är för att bättre återspegla den faktiska förändringen samtidigt som läsbarheten av rapportens siffror ska vara hög.

Kort om syfte och statistisk kvalitet

Syftet med Bokförsäljningsstatistiken är att insamla nya tillförlitliga data om återförsäljares löpande försäljning av olika slags böcker för att på så sätt öka förståelsen och medvetenheten om bokbranschens villkor och utveckling. Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningens samordning möjliggör att en stor del av återförsäljarna av allmänlitteratur har kunnat lämna jämförbara försäljningsdata.

Det möjliggör i sin tur en omvärldsbevakning för återförsäljare att kunna se hur den egna försäljningen förhåller sig till övrig försäljning på olika marknadsplatser. En fördel med denna statistik är att den kan ge en motbild till andra rapporteringar där intervjuer med godtyckliga aktörer tillskrivs betydelsen att förmedla en systematisk och allmän tendens. Bokförsäljningsstatistiken kan på så sätt ifrågasätta anekdotiska sanningar.

Det ska i detta sammanhang dock betonas att det finns flera stora och betydande återförsäljare av böcker som i dagsläget inte är uppgiftslämnare till Bokförsäljningsstatistiken. Eftersom uppgiftslämnarna inte utgör ett slumpmässigt stickprov, vilket är mycket viktigt att vara medveten om, kan det inte uteslutas att det finns systematiska skevheter i statistiken.

Fyra vedertagna kvalitetsaspekter av statistik behandlar innehåll, tidsaspekt, tillförlitlighet och tillgänglighet. Innehållsaspekten handlar om att begrepp ska förstås likadant bland uppgiftslämnare, vilket Bokinfos standardiserade kategorisering borgar för. Vad gäller tidsaspekten har försäljningsdata fram till 31 december 2019 analyserats, vilket måste betraktas som mycket aktuella uppgifter givet publiceringstidpunkten. Dessutom är jämförelser över tid tillförlitliga på

grund av att data insamlats på samma sätt under datainsamlingsperioden. Tillförlitlighet i statistisk data bygger på ett litet urvalsfel, lågt bortfall, små svarsfel och god populationstäckning. Bokförsäljningsstatistiken utgör som sagt inte ett slumpmässigt stickprovsurval, men det kan argumenteras för att bortfallet av försäljning från uppgiftslämnarna är mycket litet, att svarsfelen bör vara små på grund av den standardiserade kategoriseringen hos Bokinfo och att täckningen av populationen är hög om man med populationen avser alla återförsäljare av allmänlitteratur i Sverige och beaktar den enormt stora datamängd som underlaget inrymmer. Förhoppningsvis kan dessutom kommande rapportering av Bokförsäljningsstatistiken inkludera ännu fler uppgiftslämnare och på så sätt lämna ännu mer tillförlitlig statistik. Slutligen, vad gäller tillgänglighet, är det Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningens ambition att tillhandahålla försäljningsdata och analyser av dessa på ett så tillgängligt sätt som möjligt. Därför publiceras rapporten på båda organisationernas webbplatser och kan laddas ned kostnadsfritt.

Rapportens kvalitativa data

Rapportens fokus har varit att presentera kvantitativa försäljningsdata av svensk bokförsäljning från återförsäljare. I samband med att försäljningssiffrorna har tagits fram har emellertid ett mindre antal intervjuer genomförts med olika branschföreträdare för att kontextualisera försäljningsstatistiken. Intervjuerna har genomförts per telefon. Svaren från dessa intervjuer har redovisats i löpande text under avsnittet *Röster från branschen*.

7. Bilagor

7 A. Deltagande uppgiftslämnare

Fysisk bokhandel

Akademibokhandeln, majoriteten av butiker i Ugglan, Pocketshop, majoriteten av butiker i Ugglan samt femton fristående butiker.

Internetbokhandel/bokklubbar

Adlibris, Akademibokhandeln.se, Bokus, Cdon, Bonniers bokklubbar, samt Norstedts bokklubbar.

Dagligvaruhandel

Axfood, Bergendahls, Coop och Ica.

Digitala abonnemangstjänster

Bokus Play, BookBeat, Nextory och Storytel.

7 B. Bokinfos klassificeringar

Bokinfos varugrupper för klassificering av genre

Skönlitteratur:
- 01 Antologier och sagor
- 02 Essäer
- 03 Svenska berättare
- 04 Utländska berättare
- 07 Lyrik
- 08 Dramatik
- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 11 Citatsamlingar och aforismer

Deckare och spänning:
- 05 Deckare, thrillers och spänning
- 06 Fantasy och science fiction

Utländsk litteratur:
- 12 Skönlitteratur på andra språk, samt alla ISBN som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Barn och ungdom:
- 61 Skönlitteratur för barn och ungdom
- 62 Facklitteratur för barn och ungdom.

Dessa sammanslagna varugrupper är i sin tur uppdelade på ålderskategorierna: Barn 0–3 år, Barn 3–6 år, Barn 6–9 år, Barn 12–15 år, Unga vuxna och Okänd ålderskategori.

Humaniora:
- 13 Memoarer och biografier
- 14 Historia och arkeologi
- 15 Kulturhistoria och allmän humaniora
- 16 Religion
- 17 Filosofi och idéhistoria
- 22 Böcker om böcker och skrift
- 23 Litteraturvetenskap
- 24 Språk (inkl. lexika parlörer och ordböcker)
- 38 Psykologi
- 39 Pedagogik
- 40 Media och kommunikation
- 41 Samhälle, politik och debatt
- 42 Militärväsen och vapen

Populär facklitteratur:
- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 18 Musik och dans
- 19 Teater
- 20 Film och fotografi
- 21 Konst
- 25 Geografi och resor
- 26 Kartor
- 36 Hälsa, skönhet och sex
- 37 Astrologi och esoterika
- 46 Växter
- 47 Trädgård
- 48 Vilda djur
- 49 Husdjur
- 50 Jakt och fiske
- 51 Miljövård
- 52 Jord- och skogsbruk
- 54 Hus och hem
- 55 Sömnad och handarbete
- 56 Hantverk och hobby
- 57 Spel
- 58 Sport, motion och friluftsliv
- 59 Uppslagsböcker mm.
- 60 Blandat.

Facklitteratur:
- 27 Allmän naturvetenskap
- 28 Kemi
- 29 Biologi
- 30 Astronomi
- 31 Fysik
- 32 Teknik
- 33 Matematik och statistik
- 34 Datalitteratur
- 35 Medicin
- 43 Ekonomi
- 44 Management
- 45 Juridik

Mat och dryck:
- 53 Mat och dryck.

Bokinfos klassificering av format

Inbundet: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Inbunden”.

Pocket: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Pocket”.

Övriga format: Motsvarar alla övriga svenska ISBN i Bokinfo – board book, danskt band, excess, flexband, halvfranskt, halvklotband, helklotband, häftad, kartonnage, spiral och storpocket.

Digital ljudbok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”MP3-fil”.

Fysisk ljudbok: Motsvarar alla Bokinfos bandtyper för mediatypen ”Ljudbok”.

E-bok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”E-Bok”, ”Epub” eller ”PDF”.

Utländsk utgivning: Motsvarar alla ISBN-nummer som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

7 C. Detaljerad statistik över olika varugruppers försäljning

Varu-grupp	Namn	Antal 2019	Belopp 2019	Antal 2018	Belopp 2018
001	Antologier och sagor	1 358	143 001 kr	1 634	154 136 kr
002	Essäer	50 182	5 377 644 kr	36 672	4 212 955 kr
003	Svenska berättare	3 752 115	262 453 119 kr	3 353 453	242 040 332 kr
004	Utländska berättare	4 713 819	339 255 461 kr	4 297 439	303 209 602 kr
005	Deckare, thrillers och spänning	11 134 866	665 054 757 kr	10 764 503	637 069 379 kr
006	Fantasy och science fiction	320 505	25 739 059 kr	325 830	23 839 785 kr
007	Lyrik	101 211	13 266 059 kr	90 278	13 024 013 kr
008	Dramatik	10 394	872 198 kr	13 979	912 536 kr
009	Humor och kåserier	184 239	11 675 244 kr	200 174	13 372 960 kr
010	Serier och skämtteckningar	121 441	18 113 924 kr	140 255	18 975 948 kr
011	Citatsamlingar och aforismer	51 045	4 137 730 kr	22 369	1 510 791 kr
012	Skönlitteratur på andra språk	4 042	485 120 kr	9 273	1 026 630 kr
013	Memoarer och biografier	924 809	83 036 166 kr	929 197	86 916 912 kr
014	Historia och arkeologi	394 856	51 349 314 kr	424 714	58 879 242 kr
015	Kulturhistoria och allmän humaniora	183 101	34 267 336 kr	92 295	15 829 006 kr
016	Religion	96 286	16 472 414 kr	109 647	17 754 804 kr
017	Filosofi och idéhistoria	70 353	11 831 113 kr	63 274	10 842 405 kr
018	Musik och dans	202 092	22 236 197 kr	172 852	22 501 639 kr
019	Teater	26 785	2 380 520 kr	51 404	4 743 670 kr
020	Film och fotografi	24 060	5 177 422 kr	31 835	6 358 198 kr
021	Konst	73 032	16 007 532 kr	97 203	19 496 862 kr
022	Böcker om böcker och skrift	655	139 158 kr	1 114	233 766 kr
023	Litteraturvetenskap	126 063	20 176 696 kr	132 381	20 107 604 kr
024	Språk (inkl. lexikon, parlörer och ordböcker)	330 301	77 076 537 kr	331 640	73 066 926 kr
025	Geografi och resor	282 989	44 494 291 kr	303 108	45 157 024 kr
026	Kartor	90 535	12 597 147 kr	97 317	13 685 836 kr
027	Allmän naturvetenskap	75 396	13 651 524 kr	68 856	12 206 993 kr

Varu-grupp	Namn	Antal 2019	Belopp 2019	Antal 2018	Belopp 2018
028	Kemi	7 389	2 738 199 kr	7 242	2 897 084 kr
029	Biologi	21 594	3 810 433 kr	41 344	5 600 948 kr
030	Astronomi	6 217	1 134 870 kr	6 735	1 301 330 kr
031	Fysik	23 965	5 150 721 kr	30 928	6 212 746 kr
032	Teknik	71 367	22 915 010 kr	77 642	23 186 554 kr
033	Matematik och statistik	87 408	24 072 004 kr	96 545	25 537 948 kr
034	Datalitteratur	48 686	12 124 868 kr	42 112	11 613 544 kr
035	Medicin	265 103	84 420 632 kr	356 605	102 394 121 kr
036	Hälsa, skönhet och sex	1 197 678	135 251 441 kr	1 112 536	131 018 592 kr
037	Astrologi och esoterika	66 033	8 107 001 kr	47 986	6 343 967 kr
038	Psykologi	582 450	77 324 234 kr	968 732	107 466 196 kr
039	Pedagogik	310 336	82 495 382 kr	324 286	84 037 095 kr
040	Media och kommunikation	17 875	3 996 513 kr	19 010	4 165 852 kr
041	Samhälle, politik och debatt	996 733	131 818 373 kr	1 141 595	171 344 623 kr
042	Militärväsen och vapen	18 090	2 496 600 kr	17 888	2 452 603 kr
043	Ekonomi	222 712	50 442 343 kr	246 129	54 572 257 kr
044	Management	196 801	49 152 722 kr	199 469	50 305 858 kr
045	Juridik	175 128	78 162 622 kr	165 938	74 340 508 kr
046	Växter	60 685	9 642 033 kr	49 600	8 108 674 kr
047	Trädgård	87 578	15 560 488 kr	90 462	15 419 573 kr
048	Vilda djur	60 207	9 580 290 kr	75 243	10 707 746 kr
049	Husdjur	62 869	10 628 495 kr	75 559	12 655 684 kr
050	Jakt och fiske	6 927	1 988 562 kr	9 336	2 217 826 kr
051	Miljövård	32 600	6 616 193 kr	16 626	3 290 476 kr
052	Jord- och skogsbruk	10 450	2 874 392 kr	9 663	2 603 938 kr
053	Mat och dryck	937 305	133 239 310 kr	1 017 467	145 686 651 kr
054	Hus och hem	94 864	15 266 558 kr	81 500	12 679 739 kr
055	Sömnad och handarbete	59 880	8 915 634 kr	81 192	11 731 488 kr
056	Hantverk och hobby	126 365	14 598 023 kr	146 040	15 818 189 kr

Varu-grupp	Namn	Antal 2019	Belopp 2019	Antal 2018	Belopp 2018
057	Spel	92 954	7 940 326 kr	94 463	8 289 256 kr
058	Sport, motion och friluftsliv	147 645	22 953 825 kr	250 593	41 047 285 kr
059	Uppslagsböcker mm.	54 274	8 573 773 kr	69 670	10 006 819 kr
060	Blandat	297 514	36 011 516 kr	279 552	35 786 154 kr
061	Skönlitteratur barn och ungdom	8 133 993	603 542 965 kr	7 974 185	600 008 950 kr
062	Facklitteratur barn och ungdom	1 815 784	152 495 436 kr	2 056 394	168 409 285 kr

SVENSKA BOKHANDLAREFÖRENINGENS SERVICE AB
Regeringsgatan 60, 103 29 Stockholm
TEL 070-600 17 07
www.svenskabokhandlareforeningen.se

SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN EK. FÖR.
Kungstensgatan 38, 113 59 Stockholm
TEL 08-736 19 40
www.forlaggare.se